

Niet-vastgesteld verslag van de vergadering van de

RIJSWIJKSE GEMEENTERAAD

Gehouden op dinsdag 6 november 2018 om
20.00 uur

Aanwezig

Voorzitter

De heer M.J. Bezuijen

Raadsleden:

Mevrouw M. Alberts
Mevrouw L.I. Bentvelzen
Mevrouw J.N. Besteman-De Vries
De heer E.G.T. Braam
De heer D.R. Cupedo
De heer M.J. van Enk
De heer M.A.J. Ezinga
Mevrouw P.G. Kames
De heer J. Karremans
De heer J. Keus
De heer M.J. Keijzer
Mevrouw C.J. Kistemaker
Mevrouw A. Koegler-Böhm
Mevrouw M.E. Koopman
Mevrouw H.L. van der Kooij
De heer A.P. Kooy
De heer G. Kruger
De heer M. El Majjaoui
Mevrouw R.F. de Man

Vervolg aanwezig:

De heer R.A.J. van der Meij
Mevrouw C.J.T. de Mooij
Mevrouw W.A.A.M. van Nunen
Mevrouw M. Pelzer
De heer U.H. Oelen
De heer C.G. Sleddering
De heer Q.L.A. Veerman
De heer R.J. de Vries
De heer M.V. Weterings
De heer M. Wit
Mevrouw E. Woudstra

Portefeuillehouders

Wethouder, mevrouw M. Borsboom
Wethouder, de heer J. van der Pol
Wethouder, de heer B.D. Lugthart
Wethouder, de heer A. van de Laar

Griffier

J.A. Massaar bpa

Notulist

J.C.M. Faaij-Nulle

Afwezig:

De heer C.P.I.M. Dolmans

Betreft

Verslag gemeenteraadsvergadering

Datum

november 2018

1. Opening en mededelingen

De voorzitter geeft aan dat de heer Dolmans met kennisgeving afwezig is. Verder is vanuit de commissie voorgesteld om een stuk over Eneco als vertrouwelijk aan te merken. In de vergadering van 8 november wordt het voorstel tot vertrouwelijkheid ter besluitvorming voorgelegd aan de raad.

*ALS STEMMINGSNUMMER WORDT GETROKKEN HET NUMMER 13,
MEVROUW KISTEMAKER (GROENLINKS). BIJ EEN EVENTUELE
MONDELINGE STEMMING ZAL BIJ DIT NUMMER WORDEN BEGONNEN.*

Niet-vastgesteld verslag van de vergadering van de

RIJSWIJKSE GEMEENTERAAD

Gehouden op dinsdag 6 november 2018 om
20.00 uur

*TOT LEDEN VAN HET STEMBUREAU WORDEN BENOEMD DE HEER
VAN ENK (VOORZITTER) EN ALS LEDEN DE HEER KEUS EN MEVROUW
DE MAN.*

2. Spreekrecht burgers

De heer Visser spreekt de volgende tekst uit:

Burgemeester, wethouders, gemeenteraad. Ik sta hier namens de Bewonersorganisatie Muziekbuilt. Wij willen ervoor pleiten om buslijn 23 in de Muziekbuilt te laten rijden. Ik weet dat het niet aan de gemeente ligt; die wil in principe ook buslijn 23 daar laten rijden. We moeten het op een hoger niveau zoeken: de MRDH. Ik heb een klein beetje onderzoek gedaan. Was de gemeente op de hoogte van een bestemmingsplan Muziekbuilt uit 2010? Ik heb de verslagen gelezen van de onderhandelingen tussen de gemeente en de MRDH en daar heb ik een aantal dingen uitgehaald. In het bestemmingsplan van de Muziekbuilt staat letterlijk dat het openbaar vervoer goed is geregeld. Dat is een bestemmingsplan van 2010. We zitten nu bijna in 2020. Wat is er gebeurd dat dat nu ineens moet veranderen? In het bestemmingsplan wordt ook de Provinciale Ruimtelijke Structuur Visie voor de periode 2020-2040 genoemd. Daarin staat dat de Muziekbuilt een bestaand stedelijk gebied is met hoogwaardig openbaar vervoer en het Wilhelminapark als stedelijk park. Dit is terug te vinden op blz. 15 van het laatst vastgestelde bestemmingsplan voor de Muziekbuilt. De Muziekbuilt is een wijk met 4.000 inwoners. Er zitten vier scholen, een sporthal en winkels. Het is de ingang van het Wilhelminapark. Dat moet goed bereikbaar zijn. Alleen al daarom is buslijn 23 in de Muziekbuilt heel gewenst.

Er is onderhandeld tussen gemeente en MRDH. Er zijn verschillende inspraakmomenten geweest. De gemeente Rijswijk heeft daarbij steken laten vallen, zeker voor de Muziekbuilt. Ik kan een voorbeeld noemen. De MRDH was van plan om buslaan 23 over de Generaal Spoorlaan te laten rijden. De MRDH wilde de Churchilllaan. De gemeente heeft voor elkaar gekregen dat buslaan 23 over de Generaal Spoorlaan blijft rijden. Als winkelier van de Huis te Landelaan ben ik daar blij mee, maar als inwoner van de Muziekbuilt ben ik daar niet blij mee. Hoe kun je in hemelsnaam verkopen dat een buurt van 4.000 inwoners zonder buslijn zit?

Niet-vastgesteld verslag van de vergadering van de

RIJSWIJKSE GEMEENTERAAD

Gehouden op dinsdag 6 november 2018 om
20.00 uur

Buslijn 23 is een traditie op zich. Die bestaat bijna 60 jaar. De route is 29 kilometer lang. Overdag doe je daar 1 uur en 37 minuten over, in de avond 97 minuten. Wat ik gehoord heb van de MRDH is de reden dat de bus niet meer door de Muziekbuilt gaat rijden, drie minuten tijdwinst is. Drie minuten op 1 uur en 37 minuten. Hoe wil je dat peilen? De wethouder zegt: we gaan dat peilen, we gaan kijken of het haalbaar is? Worden die chauffeurs onder druk gezet? Die moeten dan harder gaan rijden. Ik zag het voor mijn winkel gebeuren dat een echtpaar waarvan de man goed kon lopen, de bus moest halen. Die bus heeft drie minuten staan wachten op de vrouw, die met een rollator liep. Ik vind dat super. Kan dat straks niet meer? Ik vind een tijdwinst van drie minuten echt belachelijk.

Ik heb ergens gelezen dat er een programma van eisen is waar de MRDH zich aan moet houden. Ik ga dat voorlezen, het is juridisch. "Bij het opstellen van een programma van eisen is er een juridische verplichting op grond van de Wet personenvervoer 2000. Conform deze wet wordt advies gevraagd aan de consumentenorganisaties." In mijn ogen is dat niet gebeurd. "Op grond van de verordening van de MRDH wordt aan de gemeente een zienswijze gevraagd." Die zienswijze is er bij de gemeente Rijswijk in mijn ogen niet gekomen. We hebben 4.000 handtekeningen opgehaald en net aan Björn gegeven. Dat is niet voor niks. Iedereen kon er in mijn winkel voor tekenen en iedereen heeft dat ook gedaan. Het is echt een belachelijk voorstel om die bushalte weg te halen.

Iedereen weet dat je in een woonwijk normen hebt voor hoe ver je van een bushalte mag zitten. Dat moet 400 meter zijn. De MRDH roept in rapporten dat er op 250 meter afstand haltes liggen. Dat is gewoon niet waar. Er staat een gemiddelde 1,3 instappers op het Daltonplein. Hoe komen ze daaraan? Ik heb verhalen gehoord dat dat veel hoger is. Een heleboel dingen die in het rapport staan van MRDH en gemeente zijn in mijn ogen niet aantoonbaar. Ik heb net aan Björn gevraagd of we in een inspraakronde als bewonersorganisatie mee mogen praten. Dat zouden wij heel graag doen.

Mevrouw Kames (Rijswijks Belang) vraagt wat er vanaf 10 december gaat gebeuren. Wat gebeurt er als mensen vervoer nodig hebben maar de Regiotaxi niet kunnen betalen?

De heer Visser geeft aan dat eventueel nog een rechtszaak kan worden aangespannen tegen de vervoersmaatschappij. Maar hij hoopt eigenlijk dat de haltes gewoon blijven bestaan.

Niet-vastgesteld verslag van de vergadering van de

RIJSWIJKSE GEMEENTERAAD

Gehouden op dinsdag 6 november 2018 om
20.00 uur

Mevrouw Cornelisse spreekt de volgende tekst uit:

Goedenavond allemaal. Ik spreek namens Groepwonen Ouderen Rijswijk. Bus 23 moet blijven voor ouderen en alle Rijswijkers. Dat zijn er nogal wat. We hebben 4.000 handtekeningen verzameld en er is ook veel geplaatst op Facebook. Bus 23 is voor ons allen heel belangrijk. De bus komt langs ziekenhuizen (het Diaconessenziekenhuis op Voorburg, Bronovo op Scheveningen, Reinier de Graaf in Delft en het Haga Ziekenhuis op de Leyweg). Ook komt de bus langs een markt waar een hoop mensen heel gezellig naartoe gaan. Op de Huis te Landelaan zitten onze apotheek en drie huisartsen. Ook Oud-Rijswijk wordt aangedaan, waar de bank zit en gezellige winkels. Ook daar komt straks niemand meer. Bus 23 is zo centraal.

Ik zat vorige week in de bus. Op de Steenvoordelaan parkeren de auto's achter en tegenover elkaar. Als daar dan auto's staan te laden en te lossen, dan blijft de bus erachter staan. Er wordt nu gesproken over een tijdwinst van drie minuten, maar ze zouden daar eens moeten kijken. Als je daar wilt parkeren aan de kant waar auto's allemaal naast elkaar staan, dan moet de bus daar steeds op wachten. Dat houdt behoorlijk op en dat gebeurt misschien wel een paar keer per dag.

Ik heb ook gezien dat op het station bus 50, 51, 52 en 53 stoppen. Is het niet mogelijk dat zo'n bus in plaats van naar de Churchilllaan naar die hoek gaat rijden waar bus 23 weggaat? Ik hoop dat er iets aan gedaan wordt, want ik heb horen zeggen dat bezoek van familie en vrienden straks niet meer doorgaat. Zij moeten te ver lopen en mensen zijn vaak slecht ter been. Ook zitten mensen met boodschappen. Zij willen naar De Bogaard. Hoe komen zij daar, als de bus helemaal weggaat uit die hoek?

Bij Kijkduin worden er ook al haltes teruggezet. Verder stond in de krant dat een hoop Hagenaars ook problemen hebben met deze bus. Ik ben benieuwd wat hieraan gedaan kan worden, want er zijn een hoop ouderen. De bereikbaarheid van de huisarts en de ziekenhuizen is in elk geval heel belangrijk.

De heer Weterings (Rijswijks Belang) vindt het beschamend dat de raad dit punt heeft laten glijpen. Hij vraagt de inspreker om vergiffenis daarvoor.

Niet-vastgesteld verslag van de vergadering van de

RIJSWIJKSE GEMEENTERAAD

Gehouden op dinsdag 6 november 2018 om 20.00 uur

De heer Hegie spreekt de volgende tekst uit:

Geachte leden van de raad en het college. Een heel ander onderwerp, namelijk de natuur. Ik ben Peter Hegie, portefeuillehouder van de Algemene Vereniging voor Natuurbescherming voor 's-Gravenhage en omstreken. Ik houd mij erg bezig met de stad als natuurgebied. Dat klinkt misschien vreemd. De stad is in de eerste plaats het leefgebied van mensen. Pas in de loop van de negentiende eeuw werden de westerse steden verrijkt met parken en andere groene elementen. Daarvoor zag men de natuur vooral als woest en gevaarlijk. Later kwamen er groene elementen in de stad en die stonden vooral als ontspanningsruimte ten dienste van de mensen, niet vanwege de intrinsieke waarde van deze stukken groen als natuur. Het besef dat natuur een eigen schoonheid heeft of dat het verkeren in de natuur niet per se gevaarlijk is maar juist heilzaam kan zijn, is eveneens recent. Rond 1900 werden de eerste grote natuurgebieden erkend en beschermd verklaard. Het groeiende natuurbesef concentreerde zich lange tijd op dergelijk grote natuurgebieden en de stad werd misschien niet meer als antinatuurlijk, maar dan toch zeker als onnatuurlijk beschouwd. Dat natuur iets is voor buiten de stad, is een opvatting die ook nu nog onder beleidsmakers en stedenbouwkundigen gehoord wordt. Toen ik begon als portefeuillehouder zei de toenmalige groenbeheerder dat als mensen natuur wilden zien, ze maar naar een natuurgebied moesten gaan. Deze houding is echter niet langer houdbaar, zeker niet in dichtbevolkte gebieden zoals die in de Randstad. Deze gebieden hebben zich zodanig ontwikkeld dat er eigenlijk sprake is van een aaneensloten stedelijk geheel met geconcentreerde bebouwing rond de oude stadscentra en een groot areaal randstedelijke bebouwing.

De groene vlakken op de hedendaagse landkaart representeren voor een groot deel landbouwgebieden en duiden maar voor een klein deel op natuurgebieden, die ook nog eens intensief beheerd moeten worden om te overleven. Je zou dus kunnen zeggen dat er geen bijna natuur meer te vinden is in dergelijke agglomeraties. Toch is dat niet het geval: naast de bosgebieden, heidevelden, duinen en vele andere natuurlijke ecosystemen is de stad ook een eigen ecosysteem, waarin natuurlijke elementen en menselijke bebouwing zijn samengekomen. Ik zeg altijd: voor mij is de stad een natuurgebied.

De werkelijkheid is echter weerbarstig. Het groen in steden en dorpen is veelal heel overzichtelijk: gazon met bomen en bij wat meer ruimte waterpartijen. Niet bepaald gevarieerd en spannend, maar wel netjes groen in alle seizoenen. Echter met het toenemen van het oppervlak bebouwd gebied en het afnemen van de natuurwaarden van het agrarisch gebied, heeft "stadsnatuur" een toenemende functie voor de biodiversiteit (de verscheidenheid van soorten). De waarde van groen voor mensen en bijvoorbeeld wateropvang wordt steeds meer vanzelfsprekend. Nu nog de waarde voor natuur, die zou ook vanzelf sprekend moeten zijn.

Niet-vastgesteld verslag van de vergadering van de

RIJSWIJKSE GEMEENTERAAD

Gehouden op dinsdag 6 november 2018 om
20.00 uur

De biodiversiteit van de stad is hoger dan in de meeste groene gebieden die door landbouw of veeteelt worden gedomineerd. Terwijl de biodiversiteit in het buitengebied steeds verder afneemt, neemt die van de stad juist toe. In 2015 werd al gemeten dat de dagvlinders het in Nederlandse steden net zo goed doen als in natuurgebieden, en dat in het agrarisch gebied de soorten nog maar weinig te zoeken hebben. Van de circa 1.800 plantensoorten die de Nederlandse flora telt, is twee derde in de steden te vinden. Als leefgebied wordt de stad natuurlijk vooral gekenmerkt door de stenige omgeving van gebouwen en straten. Daartussen bevindt zich een scala aan groene en natte plekken, groot en klein, van verschillende aard en over het algemeen op redelijke afstand van elkaar. Het is juist de combinatie van steen en groen die de stad voor veel soorten een aantrekkelijke plek maakt en die de stad als leefgebied onderscheidt van die van het buitengebied. Veel uit het buitengebied verdreven soorten hebben er een permanente plek gevonden en zijn echte stadsoorten geworden die eigenlijk niet meer buiten de stad kunnen. Naast deze diversiteit aan leefgebieden heeft de stad nog een aantal andere voordelen: het is er over het algemeen warmer en er is voldoende voedsel. Wat hebben wij er aan?

Diverse dier- en plantensoorten profiteren dus van de stad, maar andersom profiteert de stad ook aan de aanwezigheid van planten en dieren. Behalve de toegevoegde recreatieve en esthetische waarden verrichten de groene en blauwe delen van de stad ook een aantal bijzonder nuttige taken. Het groen in de stad speelt bijvoorbeeld een grote rol bij het waterbeheer. Daarvoor is een complex stelsel van hemelwaterafvoeren, riolering, singels, kanalen en oppervlaktewater aangelegd.

Ik wil hier een pleidooi houden voor meer aandacht voor de stadsnatuur. Ik ben niet de enige die dat doet. Afgelopen week vroeg CDA-kamerlid Geurts, middels een motie ingediend samen met D66 en ChristenUnie, in de Tweede Kamer aandacht voor de stadsnatuur. Ook Rijswijk heeft een verantwoordelijkheid t.o.v. de volgende generaties. Anders zal jaren later een klein kind aan haar opa vragen: "Opa, waarom zijn hier geen vlinders, geen bijen, geen bloemen? Ja m'n lieve kind, daar hadden we geen geld voor over. Maar we kunnen wel gratis parkeren!" Ik dank u voor uw aandacht.

Mevrouw Duijndam spreekt de volgende tekst uit:

Goedenavond voorzitter, wethouders, raadsleden en andere aanwezigen. Mijn naam is Anneke Duijndam en in mijn werkzame leven werkte ik als NT2-docent o.a. voor Rijswijkse inburgeraars. Nu ben ik gepensioneerd en ben ik actief voor de Grootouders voor het Klimaat. Wij zijn als grootouders zeer verontrust over de opwarming van de aarde en alle gevolgen die dat kan hebben. Wij willen een leefbare aarde voor onze kleinkinderen en toekomstige generaties. Het is een zeer urgent probleem.

Niet-vastgesteld verslag van de vergadering van de

RIJSWIJKSE GEMEENTERAAD

Gehouden op dinsdag 6 november 2018 om 20.00 uur

We hebben de afgelopen zomer allemaal meegemaakt: lange tijd warm, soms heel erg warm en ook lange tijd heel erg droog. Voor een deel is dat fijn, voor een deel wordt de hitte mensen soms te veel. De droogte kost ons ook geld; groente en fruit worden duurder. Door de lagere waterstand in de rivieren wordt vervoer duurder en gaan prijzen omhoog. Niets doen gaat geld kosten.

Eind december 2015 in Parijs heeft Nederland afspraken gemaakt, waar wij ons aan moeten houden. Bij het Hof heeft Urgenda de klimaatzaak weer gewonnen, in 2020 al moet de CO²-uitstoot 25% lager zijn dan in 1990. Op alle fronten moeten wij, de overheid, bedrijven en burgers, ons best doen om minder CO² uit te stoten, zeker ook de gemeenten, en Rijswijk. Dus de 300.000 euro per jaar die op de begroting staat voor klimaatadaptatie en de energietransitie is hard nodig. Het lijkt een groot bedrag, maar per burger gezien, ongeveer 6 euro per jaar, 24 euro voor vier jaar, is het een bescheiden bedrag. Dus ik pleit er sterk voor, dit geld voor de gekozen doelen te bestemmen.

Overgaan van gas op groene stroom zal veel burgers misschien meer zeggen dan energietransitie. Ik was heel verrast om een jaar geleden in Groot Rijswijk te lezen dat op initiatief van de gemeente een energiecoöperatie, Zon op Rijswijk, in oprichting was. Ik heb me aangemeld en ben als huurder

echt blij dat ik binnenkort lid van de coöperatie en eigenaar van zonnepanelen ben. Voor mij een goede mogelijkheid een steentje bij te dragen. Ik hoop dat dit initiatief wordt uitgebreid en dat niet alleen huiseigenaren, maar ook huurders zonnepanelen kunnen aanschaffen of via de woningbouwcorporaties mee kunnen doen. Dus opschaling en veel meer daken met zonnepanelen in Rijswijk. Op 28 september 2018 stond in de Rijswijkse Krant dat lege bedrijfsdaken in Zuid-Holland goed zijn voor 20 km² aan bedrijfsdaken. Die kant moeten we op. Investeringskosten geld, maar de zon schijnt gratis en er is een stimuleringsregeling voor zonnepanelen. Verbetering van de luchtkwaliteit, verduurzamen van het vastgoed, verbeteringen van het groen en de biodiversiteit, het is allemaal van groot belang voor de leefbaarheid, ook in de toekomst. Ik ervaar het zelf en ben het vaak tegengekomen. Veel groen verbetert het welzijn van mensen. Communicatie naar de burgers is van groot belang. Daar hebt u mensen voor nodig, om de burgers er écht bij te kunnen betrekken. Niet te veel doemdenken, maar op aansprekende wijze en in begrijpelijk Nederlands vertellen waar het om gaat en wat in Rijswijk de mogelijke oplossingen zijn. Dank voor uw aandacht.

Mevrouw Pelzer wijst mevrouw Duijndam op de bijeenkomst over de energietransitie. Zij nodigt haar uit om die bij te wonen.

Mevrouw Uijlenbroek spreekt de volgende tekst uit:

Niet-vastgesteld verslag van de vergadering van de

RIJSWIJKSE GEMEENTERAAD

Gehouden op dinsdag 6 november 2018 om
20.00 uur

Mijn naam is Mirjam Uijlenbroek en ik woon ruim elf jaar met veel plezier in de wijk Huis te Lande. Als ik naar de begroting van de gemeente kijk, hoef ik mij er geen zorgen over te maken dat ik ook de komende jaren met veel plezier in Rijswijk zal kunnen wonen. Toch zou ik het graag willen hebben over één aspect van de besteding van dit geld, namelijk het groenbeheer.

Groen is allang niet meer iets voor geitenwollensokkenfiguren. De noodzaak en de voordelen van groen zijn goed in geld uit te drukken. Als ik Rijswijk opzoek op Google Earth, dan lijkt Rijswijk een oase van groen met hier en daar een weg of een paar huizen. Maar zo groen beleef ik Rijswijk eigenlijk niet als ik loop en fiets door deze gemeente. Hoe komt dat? Is dat omdat de foto's van Google Earth in de zomer zijn genomen en de groene boomkruinen verbergen dat daaronder eigenlijk heel veel stenen liggen? Al jaren keert mijn maag zich om als ik zie hoe enthousiast mensen hun tuinen betegelen. Sommige tuinen zijn zo strak betegeld, dat mijn badkamer daar jaloers op zou kunnen zijn. Maar laten we eerlijk zijn, de gemeente zelf kan er ook wat van!

Hoewel. Tot mijn grote vreugde zie ik mooie initiatieven in mijn directe omgeving. Zo zie ik dat de gemeente op het Piramideplein prachtige perken heeft aangelegd, een ware verademing in vergelijking met de eindeloze vlakte van stenen die er eerst lag. Ik zou het vooruitstrevend vinden als de gemeente dit ontstraten nog veel verder zou doorzetten. Ik denk dat parkeerplaatsen, en verder elke plek waar geen voet of wiel komt, best groen zouden mogen zijn. En dan niet strak gemaaid gras, maar ecologisch beheerd, met vele soorten planten, struiken en bomen, waar dieren als vlinders, egels en vogels zich thuis voelen. Misschien kan de gemeente op al die kleinere stroken bloemen inzaaien. Die zijn mooi en helpen de biodiversiteit.

Diversiteit brengt mij op het punt dat ik uitkijk naar de invulling door de gemeente van het groenbeheer in ecologisch opzicht. Ik ben verheugd te lezen dat de gemeente het lef heeft om van de monocultuur van kort gras met een boom durft af te stappen en actie gaat ondernemen om bijvoorbeeld bedreigde insecten te helpen. Het is goed dat dit op heel klein oppervlak al kan schelen en het is fantastisch om binnen onze gemeente een gebied als de Landgoederenzone hiervoor in te kunnen zetten. Dit komt niet alleen planten en dieren ten goede, maar het zal de beleving van de Rijswijkers verrijken! Dank u wel!

De heer Van Overbeek spreekt de volgende tekst uit:

Niet-vastgesteld verslag van de vergadering van de

RIJSWIJKSE GEMEENTERAAD

Gehouden op dinsdag 6 november 2018 om
20.00 uur

Voorzitter, dames en heren, beste mede-Rijswijkers. Begrotingsdebatten zijn altijd interessant. Allereerst al de vraag: hoe steken fracties in in de bespreking? Wordt het weer pappen en nathouden, wordt het de kool en de geit sparen, wordt het een streven naar slechts marginale wijzigingen, wordt het echt een inhoudelijke discussie met als meetlat het eigen verkiezingsprogramma of wordt het als een olifant door de porceleinkast gaan?

Vijf niveaus van intensiteit, vijf niveaus van deels echt, en deels het slechts voor de Bühne behartigen van de belangen van Rijswijk en haar inwoners. In al die jaren dat ik hier de begrotingsbesprekingen actief meemaak is de discussie nog nooit boven het niveau van "marginale wijzigingen" uitgekomen. Nee, die opdracht ligt altijd bij burgers en helaas is dit logisch, want in Rijswijk wordt het hebben van kritiek op beleid vaak, maar volstrekt ten onrechte beschouwd als een aanval op de persoon. De vernietigende rapportage van de Rekenkamer over burgerparticipatie in Rijswijk valt zeker onder dezelfde categorie en moet dus snel vergeten worden.

En dus is weer de burger aan zet en de aanleiding ligt weer voor het grijpen; de voorgeschiedenis van het college werkprogramma met de misleidende titel: "Samen maken we Rijswijk sterker". Voorzitter, het valt hier in Rijswijk steeds op dat hoe meer in de titel van een nota het "samen werken" wordt benadrukt, hoe meer het college probeert dat "samen werken" in de nota zelve te minimaliseren. Het gehele voortraject voor het werkprogramma is daar weer een duidelijk voorbeeld van. Dit alles heeft niets met echte burgerparticipatie te maken.

Onmiddellijk na de bijeenkomst in de Compagnie op 12 september heb ik de voorman van WIJ., wethouder Lugthart, daarover kritisch aangesproken en vervolgens kritisch aangeschreven. Immers WIJ. had een vergaande vorm van burgerparticipatie in het verkiezingsprogramma staan. Dit contact met Wij. leverde helaas niets op. Dat bevestigt het beeld dat Wij. aan het onwillige participatiehandje van de coalitiegenoten loopt. Maar ook elders blijft het verdacht stil. Het Presidium van de vorige raad had u, voorzitter, aangeraden een gesprek met mij te hebben. Dat vond op 8 maart plaats in aanwezigheid van de gemeentesecretaris. Mijn bevindingen uit dit gesprek heb ik schriftelijk gecommuniceerd met u beiden, met toenmalige raadsleden en met geïnteresseerde medeburgers. We leven nu acht maanden verder en er is nog geen enkel initiatief genomen om volgens die afspraken de draad op te pakken. Opnieuw een deuk in de geloofwaardigheid van toezeggingen die u doet.

Voorzitter. Het college weigert lering te trekken uit de rapportage van de Rekenkamer. Er ontbreken nog steeds een visie, een doordacht plan en een concrete procedure en dat alles leidt tot onduidelijkheid, ongrijpbaarheid en meerkosten.

Niet-vastgesteld verslag van de vergadering van de

RIJSWIJKSE GEMEENTERAAD

Gehouden op dinsdag 6 november 2018 om
20.00 uur

Voorzitter, ik weet het: mijn inspreektijd is beperkt. Daarom eindig ik met het verzoek om met burgerparticipatie nieuwe wegen in te slaan. En ik denk dat u, voorzitter, daar persoonlijk de initiërende, centrale en aanzwengelende rol in moet vervullen, zoals u mij op 8 maart ook toezegde te zullen doen.

Voorzitter, het kan een sprong voorwaarts betekenen indien u politieke en bestuurlijke initiatieven neemt die de samenwerking met en de betrokkenheid van burgers structureel verbeteren door o.a. veranderingen aan te brengen in bestaande processen en procedures, zoals burgers een zetel te geven in de klachtencommissie. In samenspraak te bezien of het mogelijk is een burger een plaats te geven in de uit te breiden Rekenkamer. De positie van de insprekende burger aanmerkelijk te versterken. Het samen met burgers ontwikkelen van een visie op directe en structurele burgerparticipatie en het vervolgens samen met burgers ontwikkelen van een procedure waarin directe en structurele burgerparticipatie naar de toekomst toe verankerd is. Daarnaast is er ook een heel lange rij van concrete zaken die de noodzaak van echte burgerparticipatie onderstreept; ik noem er twee:

1. Het samen met burgers tot ontwikkeling brengen van een inwonersvriendelijker, een winkeliersvriendelijker, een voor vreemdelingen begrijpelijker, maar bovenal een voor ieder effectiever parkeerbeleid. Het parkeersysteem van de vorige coalitie biedt niet slechts "ruimte voor verbetering", zoals uw college dit in Groot Rijswijk met een enorm gevoel voor understatement formuleerde. Neen, dit systeem dient op elk van de genoemde aspecten ingrijpend te worden gewijzigd.
 2. Ten slotte is er ook nog de nieuwe uitdaging waarvoor ook Rijswijk staat: de gigantische opdracht om Rijswijk duurzamer te maken. Ook dit vraagt om directe en structurele burgerparticipatie.
- Voorzitter, de tijd dwingt mij hier te eindigen. De spreektijd voor de gekozen vertegenwoordigers gaat in maar ongetwijfeld wilt u eerst zelf nog reageren op mijn betoog.

3. Vaststelling van de agenda

DE AGENDA WORDT ONGEWIJZIGD VASTGESTELD.

4. Algemene beschouwingen begroting 2018

Mevrouw Bentvelzen (Beter voor Rijswijk) spreekt de volgende tekst uit: Voorzitter. Het college probeert op een bijzonder opportunistische wijze kenbaar te maken dat het allemaal wel goed zit in Rijswijk. Daarnaast probeert het college op een bijna krampachtige wijze kenbaar te maken dat het veel doet aan participatie en duurzaamheid. Ik ben vol energie aan het turven geslagen en in de begroting heb ik 165x het woord "duurzaam" mogen aantreffen, 90x het woord "ambitie" en 86x het woord "participatie".

Niet-vastgesteld verslag van de vergadering van de

RIJSWIJKSE GEMEENTERAAD

Gehouden op dinsdag 6 november 2018 om
20.00 uur

Je zou nu toch denken: daar staat een dijk van een visie. Een stip op de horizon, want besturen is nu eenmaal voorruit kijken. Niets is minder waar. Het barst van ambitie, zonder visie. Dit college maakt participatie een doel op zich. Naar inziens van mijn fractie moet dit college participatie en verbinding samen zien, oftewel compassie. Laat het collegeakkoord nu "Rijswijk maken we samen" heten! Dat het college zijn inwoners meer willen betrekken bij het beleid is natuurlijk evident. Maar waarom lukt het het college van Rijswijk nog steeds niet om een goed participatieproces op te zetten? Omdat u uw Rijswijkse burgers niet kent!

In de bijeenkomsten de afgelopen maanden heeft u telkens gezeten voor hetzelfde groepje. Het lukt u maar niet om de bewoners uit de Muziekbuit, die er vandaag wel waren, de Presidentenbuit, Steenvoorde, et cetera te interesseren. Hoe komt het toch dat we de mond vol hebben van participatie maar dat het feitelijk niet van de grond komt? Beter voor Rijswijk constateert dat de belangrijkste oorzaak is dat de gemeente als organisatie feitelijk niet weet wie haar burgers echt zijn en daardoor communicatie en participatie niet hét effect hebben wat ze zouden moeten hebben. Het heeft dus geen zin om steeds maar weer met nieuwe instrumenten, participatieladders of wijkraden te experimenteren, omdat uiteindelijk alles strandt op steeds diezelfde tekortkoming.

De kracht van participatie ligt in de kennis over de burgers, over hoe zij benaderd willen worden en over hoe zij willen participeren. Die ligt niet in de wijze waarop vooral dit college vindt dat de burgers zouden moeten participeren. Zoals voor een vermogen laten stapelen van dozen met tekstjes, die wellicht al in de papierbak zijn verdwenen. Kies dus voor een geheel ander uitgangspunt waarvan tot op heden wordt uitgegaan, en dan ook graag met voorafgaande informatie aan burgers zonder toneelstukjes te laten opvoeren in bijeenkomsten.

Verder zijn de bewoners de vervuiling van de stad zat. Ondanks Rijswijk Schoon, afvalraces en de manden voor de bladeren blijft de stad een rommeltje. Onze inwoners houden van een onkruidvrije leefomgeving. Wat het vuilnis betreft mogen we blij zijn dat er ook groepen bewoners zijn die parken adopteren, zoals park De Voorde. Het vuilnis dat tijdens een wandeling in andere parken is aangetroffen, begint de spuigaten uit te lopen. Natuurlijk wil ook Beter voor Rijswijk reageren op specifieke onderdelen van de voorliggende begroting. De gemeente Rijswijk heeft twee miljoen uitgetrokken om de openbare ruimte van het winkelcentrum In de Bogaard aantrekkelijker te maken. U vraagt de raad het krediet nog eens te verhogen met bijna 200.000 euro. Dit bedrag zal gebruikt moeten worden voor een kunstwerk. Zou dit college niet eens gaan kijken naar de opslag die zij heeft wat betreft kunstwerken? Er stond aan de kant van het voormalig belastingkantoor een kunstwerk van drie pinguïns. Die kunnen toch prima herplaatst worden op het Bogaardplein? Dan kunnen we dit geld weer aan andere zaken kunnen besteden.

Niet-vastgesteld verslag van de vergadering van de

RIJSWIJKSE GEMEENTERAAD

Gehouden op dinsdag 6 november 2018 om 20.00 uur

Beter voor Rijswijk heeft gevraagd of er al een definitief plan is voor de herinrichting van het Bogaardplein, aangezien we hier in 2019 mee gaan starten. Het college zegt daarover in de beantwoording op de technische vragen: nee, er is nog geen vastgesteld plan, want dat gaat de inspraak in. Prima natuurlijk, maar wanneer gaat het college dit doen?

Rijswijk heeft een aantal gebieden waar de luchtkwaliteit zeer slecht is. Auto's worden steeds schoner maar het zal nog enige tijd gaan duren eer dat auto's niet meer vervuילend zijn. Een voorbeeld van deze vervuiling vinden we dagelijks terug op de Beatrixlaan en de Haagweg. Beter voor Rijswijk verzoekt u de lucht- en geluidskwaliteit permanent te monitoren en de raad van de resultaten op de hoogte te brengen. Daarnaast vraagt Beter voor Rijswijk u om met een actieplan voor lucht- en geluidskwaliteit te komen. Hiervoor zal Beter voor Rijswijk in tweede termijn een motie indienen. Het college besloot in 2016 om de schakelkasten voor de straatverlichting te vervangen door moderne exemplaren. Nadat de eerste werkzaamheden hebben geleid tot ernstige problemen, werden vorig jaar de werkzaamheden stilgelegd omdat men de burgers deze overlast niet kon aandoen. Dit jaar is men op 30 april weer verder gegaan met het vervangen van de schakelkasten voor de openbare verlichting. Inmiddels zijn alle schakelkasten vervangen, maar het probleem van het uitvallen van de openbare verlichting is niet afgenomen. De gemeente geeft de schuld aan de slechte toestand van het onderliggende kabelnetwerk. In een aantal wijken doen zich veelvuldig storingen voor en doen zich nog steeds levensgevaarlijke situaties voor. Dit past toch niet in een moderne stad als Rijswijk?

Onlangs liet het college met trots weten maar liefst 7 kilometer kabel per jaar te vervangen en dat hier extra geld voor is aangetrokken. Inmiddels zou dit jaar 7 kilometer zijn gerealiseerd. Wat niet aan de Rijswijkers werd medegedeeld, is dat er in totaal 200 kilometer kabel moet worden vervangen. Dit deelde wethouder Van der Laar mede in het forum. Een simpele rekensom leert dat deze gehele operatie, als het college aan dit tempo blijft vasthouden, ongeveer 30 jaar duurt. Sommigen in deze raad zullen dit dus niet meer mee mogen maken. Beter voor Rijswijk dringt dan ook aan op een deltaplan, waarin het college aan de raad realistische voorstellen doet om het probleem van de openbare verlichting binnen een jaar op te lossen. Uiteraard zal dit flinke financiële gevolgen hebben, maar geld kan immers geen probleem zijn met de ambities van dit college die ook veel geld kosten, zoals plaatsing van extra groen, bouwkosten van een sporthal die al met 35% gestegen zijn en overschrijding van de kosten van zes ton aan de Generaal Spoorlaan. Beter voor Rijswijk verzoekt u dan ook, binnen drie maanden hiervoor met concrete plannen te komen evenals met de financiële onderbouwing.

Niet-vastgesteld verslag van de vergadering van de

RIJSWIJKSE GEMEENTERAAD

Gehouden op dinsdag 6 november 2018 om
20.00 uur

In de meeste Nederlandse gemeenten krijgen statushouders nog steeds voorrang als ze op zoek gaan naar een sociale huurwoning. Door een wetswijziging die het parlement in 2016 goedkeurde, is dat geen automatisme meer en mogen gemeenten zelf beslissen of ze wel of geen voorrang geven aan statushouders. Vier gemeenten zijn daadwerkelijk van plan het beleid aan te passen. Dit constateert de Volkskrant uit een rondgang langs 186 van de 380 gemeenten. Castricum heeft onlangs besloten dat statushouders geen voorrang meer krijgen op andere woningzoekenden. In Medemblik, Stichtse Vecht en Westland staat dezelfde maatregel in het lokale coalitieakkoord. Beter voor Rijswijk vraagt zich af of dit college wel bekend is met het feit dat de rijksoverheid al een aantal jaar niet langer de verplichting stelt om statushouders voorrang te geven op een huurwoning? Beter voor Rijswijk wil in navolging van o.a. de gemeente Castricum dat er gelijkheid op de woningmarkt komt. Er is momenteel grote schaarste op de woningmarkt in Rijswijk. Inwoners moeten jarenlang wachten om in aanmerking te komen voor een sociale huurwoning. De gemeente Rijswijk geeft tot onze verbazing nog wel voorrang aan statushouders, waardoor deze vooraan in de rij komen te staan. Dit noemen we in Rijswijk dan wel geen "voorrang", maar "bemiddeling voor directe plaatsing". Dat is een andere benaming voor een voorrangregeling. Het is oneerlijk om de ene groep voor te trekken ten opzichte van de andere groep. Daarom dient Beter voor Rijswijk in tweede termijn een motie in.

De klachten over Avalex zijn de afgelopen jaren niet afgenomen en wederom moeten er zakken met geld bij. Wijken worden opgezaagd met afval scheiden terwijl zij niet gefaciliteerd worden. Op welke termijn gaat het college hiermee aan de slag? Wanneer komen er afspraken met Avalex waarbij de Rijswijkse inwoner eens betaalt naar waarde? Momenteel hebben de inwoners enkel overlast van Avalex. Als inwoners bellen voor het ophalen van grofvuil kunnen zij minimaal twee weken wachten. Er is sprake van afvaltoerisme en er wordt veel grofvuil naast de containers geplaatst. Ook hiervoor heeft Beter voor Rijswijk in tweede termijn een motie.

Sinds het begin van de afgelopen raadsperiode pleit Beter voor Rijswijk al voor een kader stellend dierenwelzijnsbeleid. Beter voor Rijswijk heeft moeten constateren dat er in 2019 ongeveer 32.000 euro beschikbaar voor de uitvoering van de nota dierenwelzijn. Afhankelijk van de evaluatie in 2019 komt er vervolg(budget). Neemt dit college het dierenwelzijn in Rijswijk wel serieus?

Tijdens de vorige begrotingsbehandeling werd er een motie ingediend met de opdracht om de hondenbelasting af te schaffen. Hondenbelasting is namelijk niet meer van deze tijd. Het moet niet gekker worden. Eerst is hondenbelasting doodleuk opgenomen en zelfs verhoogd in de begroting. Vervolgens krijgen we gisteren een melding: amendement Afschaffen hondenbelasting, getekend door collegepartijen VVD, D66 en WIJ.

Niet-vastgesteld verslag van de vergadering van de

RIJSWIJKSE GEMEENTERAAD

Gehouden op dinsdag 6 november 2018 om
20.00 uur

Er is dekking gevonden, of er gaat dekking gevonden worden, in de meeropbrengsten van parkeren. Is die auto in Rijswijk dan toch een melkkoe of in dit geval een melkhond? Er zou een raadsbrede motie worden ingediend door de oppositie met steun van de VVD. Beter voor Rijswijk is blij dat het college haar eerste fout zelf al heeft ontdekt in de begroting en deze achterhaalde belasting afschaft. Ik ben wel benieuwd naar de stemming en in het bijzonder naar de fractie van GroenLinks.
Op mijn andere punten ga ik in tweede termijn in. Dank u wel.

Mevrouw Alberts (GroenLinks) spreekt de volgende tekst uit:
Voorzitter. "Verandering begint hier". Met die slogan ging GroenLinks als kleine partij de verkiezingen in. Verandering is er zeker gekomen, niet alleen voor onze partij, maar voor vele anderen in deze raad. Een bijna geheel nieuwe lichter is aangetreden, hoewel sommige oudgedienden niet ver weg lijken te zijn. Veranderen is wat onze gemeente de komende jaren sowieso gaat doen. Al jaren neemt het aantal inwoners in Rijswijk fors toe en naar verwachting blijft deze groei de komende tijd aanhouden. Dat heeft effecten op de hele stad. Ruimte is een schaars goed in onze gemeente. We zullen de ruimte die we hebben, efficiënter moeten gebruiken en zorgvuldig moeten afwegen hoe we haar willen benutten. Want elke vrije ruimte kun je maar één keer uitgeven. Willen we onze gemeente leefbaar houden, dan zullen we de groei van het aantal inwoners op een toekomstbestendige, duurzame manier moeten faciliteren. En daarbij telkens realiseren wat de effecten zijn op zaken als gezondheid, luchtkwaliteit, groen, sociale samenhang, de opbouw van de wijken en onze woonomgeving, nu en in de toekomst.
Vorige week werd bekend dat de schade door natuurrampen wereldwijd in tien jaar tijd is verdubbeld tot 295 miljard euro per jaar; een record. En het was zover we weten/meten niet eerder zo warm als afgelopen zomer. "Wij zijn de eerste generatie die de gevolgen van klimaatverandering aan den lijve ondervindt, en de laatste die er nog iets aan kan doen." Duurzaamheid is niet iets extra's. We hebben het nodig om ook in de jaren die komen gaan in Rijswijk te kunnen leven. Het is van levensbelang dat we nu investeren in de energietransitie, in ecologie en natuur, in de samenleving, in sociale en fysieke veiligheid, in de jeugd, in de toekomst van Rijswijk. Daar is in de voorliggende begroting budget voor opgenomen. Een positieve ontwikkeling, want om doelen te behalen is het tijdig reserveren van middelen van het grootste belang.

Niet-vastgesteld verslag van de vergadering van de

RIJSWIJKSE GEMEENTERAAD

Gehouden op dinsdag 6 november 2018 om
20.00 uur

Om de doelen voor een leefbare en toekomstbestendige stad - in 2030 voldoen aan de luchtkwaliteitsnormen van de Wereldgezondheidsorganisatie, in 2040 energieneutraal en in 2050 een circulaire economie - te behalen "moeten we wel nu beginnen, als gemeente zelf het goede voorbeeld geven en samen met mensen in de uitvoering aan de slag gaan", zo gaven we in het kaderdebat aan. Dat proces is nu in gang gezet. Zo gaat Rijswijk vanaf volgend jaar aan de slag met de uitvoering van het luchtkwaliteitsplan. Ja mevrouw Bentvelzen, de verandering hangt hierbij letterlijk en figuurlijk in de lucht.

Verandering kan niet vanuit het gemeentehuis alleen komen. Rijswijk maken we samen. Als GroenLinks staan we ervoor om in samenwerking en verbinding met de raad, ambtenaren, partners en organisaties in de stad, bedrijven, ondernemers en natuurlijk de inwoners van Rijswijk onze gemeente socialer, duurzamer, groener en opener te maken. Ga met elkaar in gesprek. Besef daarbij dat niet iedereen dezelfde woorden gebruikt. Om als gemeente verschillende groepen te bereiken, zul je verschillende vormen van participatie moeten toepassen en combineren. De heer Van Overbeek heeft het alweer uitgebreid gehad over participatie. Durf als politiek ruimte te geven aan inwoners en organisaties. Er zijn zo veel mooie initiatieven in de samenleving. Laten we die faciliteren en waar nodig ondersteunen en maak daarbij gezamenlijk heldere afspraken. Belangrijk is dat vooraf duidelijk is waar mensen wel en geen invloed op hebben.

In een tijdperk waarin sociale media een prominente rol spelen, ontstaan verbindingen die snelle reacties uitlokken. Het is voor velen verleidelijk om bij elke pling van zich te laten horen. De pling-politiek: bij ieder bericht komen we direct in actie. Dat zorgt voor onrust bij jezelf, bij je omgeving en in onze gemeente. Als we bij iedere pling er gelijk op duiken, wat stellen besluiten die we hier nemen dan nog voor? Dan brengen we de consistentie van de besluitvorming in gevaar. We lopen het risico dat we geen oog meer hebben voor het grotere beeld en dat de langere termijn niet de aandacht krijgt die het nodig heeft. Een houding "ik wil alles en wel nu" levert uiteindelijk weinig op. Benader Rijswijk en de politiek met een constructieve open blik. Gun jezelf en anderen de tijd en laat de teugels soms wat vieren, want dat geeft ruimte om harder te lopen.

Laat de winst op korte termijn niet leidend zijn, maar het gemeenschappelijk belang op lange termijn. Kijk je alleen naar de effecten voor de portemonnee op korte termijn, dan doe je Rijswijk tekort. Zorg voor een duurzaam financieel beleid. Durf te investeren, in Rijswijk, in de stad, in de mensen, in de samenleving, in dat wat van waarde is. Met slimme duurzame investeringen aan de voorkant is een veel bescheidener bedrag gemoeid dan als het eenmaal misgaat. Zoals mevrouw Duijndam van Grootouders voor het klimaat het al verwoordde: niets doen gaat geld kosten. Dat geldt voor stad en dat geldt voor samenleving.

Niet-vastgesteld verslag van de vergadering van de

RIJSWIJKSE GEMEENTERAAD

Gehouden op dinsdag 6 november 2018 om
20.00 uur

Houd oog voor de mensen die het wat minder getroffen hebben om wat voor reden dan ook. Mensen die het op "eigen kracht" tijdelijk of langdurig niet gaan redden, verdienen onze aandacht. Regels en maatregelen staan in dienst van de mens, van het individu, van de samenleving in plaats van andersom. Niet alles is in cijfers te vatten. Bij ieder dossier geldt dat het om mensen gaat. Een kind dat hulp nodig heeft, hoort niet op een wachtlijst. Ondersteuning is nodig voor kwetsbare mensen. Eenzame ouderen verdienen aandacht. Om mensen verantwoordelijk te doen voelen, is zelfredzaamheid waar mogelijk en solidariteit waar noodzakelijk - ongeacht afkomst, huidskleur, gender, leeftijd of geloofsovertuiging - van groot belang. Zo laat je iemand weten dat die ertoe doet.

Het minder vanuit instellingen en meer thuis moeten organiseren van zorg en ondersteuning vraagt meer van de omgeving en de samenleving. Houd hier rekening mee bij de inrichting van de openbare ruimte en creëer sociale en fysieke veiligheid. Geef kinderen ruimte om te spelen, zorg voor plekken waar je elkaar kan ontmoeten, neem drempels weg voor mensen. Laat Rijswijk een kleurrijke gemeente zijn waar je jezelf kan zijn en ontplooiën. Sport en kunst en cultuur dragen daaraan bij, verrijken het leven en zorgen voor verbinding. Ze stimuleren het improvisatievermogen en de creativiteit van mensen. Laat kunst en cultuur bereikbaar zijn voor alle Rijswijkers, zowel op scholen als daarbuiten, onafhankelijk van iemands inkomen. Zo kan verandering hier beginnen en kunnen we er samen voor zorgen dat Rijswijk een fijne plek is en blijft om te wonen, voor iedereen.

De heer Sleddering (VVD) spreekt de volgende tekst uit:

Voorzitter. Het is voor een partij altijd goed om bij de behandeling van de begroting terug te kijken naar de inbreng bij het kaderdebat. Eigenlijk geef je daar aan wat je van de begroting verwacht. De VVD zei op 3 juli het volgende: "De meerjarenbegroting voor Rijswijk ziet er op het eerste gezicht zonnig uit. Dat is mooi maar van de VVD klinkt nu al een waarschuwing voor de komende jaren! De cijfers lijken leuk, maar de marges zijn smal en met een beetje tegenwind kan het zomaar omslaan".

Ik wil niet zeggen dat de Rijswijkse VVD weersvoorspellende gaven heeft, maar die tegenwind is er wel gekomen, in de vorm van een orkaan! De Septembercirculaire uit Den Haag over de uitkering van het Gemeentefonds betekent veel onheil voor Rijswijk: een groot tekort voor 2018 en geen sluitende begrotingen voor 2019 en 2020.

Nu kunnen wij vanavond natuurlijk gezellig gaan praten over alle plannen voor 2019, en alle ideeën zonder plannen voor de komende jaren, zonder rekening te houden met het nieuws uit de Septembercirculaire, maar zo zit de VVD niet in elkaar.

Niet-vastgesteld verslag van de vergadering van de

RIJSWIJKSE GEMEENTERAAD

Gehouden op dinsdag 6 november 2018 om 20.00 uur

De VVD wil dat het college de boodschap uit de circulaire oppakt en voor sluitende meerjarenbegrotingen gaat zorgen voor de komende jaren. En mag ik iets kwijt over het laatste kwartaal van 2018? Iedereen in ambtelijk gemeenteland zegt mij: "ja, zo werkt het nu eenmaal; je hoort in oktober hoeveel geld de gemeente ontvangt in het lopende jaar; is het meer dan hou je over, is het minder dan heb je pech, maar daar hebben we een weerstandsvermogen voor". Ik heb daar moeite mee. Natuurlijk ligt er op dit moment al veel vast in lopende zaken, maar je maakt me niet wijs dat het niet mogelijk is de komende twee maanden bepaalde zaken niet uit te geven of te temporiseren. De VVD wil van het college de toezegging dat er alles aangedaan wordt om de uitgaven voor de rest van 2018 op een verstandige manier te beperken? En graag ook de toezegging dat de meerjarenbegrotingen zo snel mogelijk sluitend worden gemaakt? En ja, in zo'n situatie goed naar plannen en budgetten kijken. De VVD ziet veel budgetten staan in de begroting zonder onderbouwing en concrete plannen. Neem als voorbeeld de energietransitie. Hoezo en waarvoor gaat het besteed worden? Het staat niet in de begroting. Is de VVD tegen de voorbereiding op een aankomende energietransitie of tegen klimaatadaptatiemaatregelen? Nee, natuurlijk niet. Die processen zijn voor Nederland onvermijdelijk. Maar zoals fractievoorzitter Dijkhoff al zei in de Tweede Kamer: we moeten niet als een malle geld gaan uitgeven. De VVD is een partij van Oranje, maar ook een partij van pragmatisch groen en pragmatisch blauw. Ik heb mijn kleding erop aangepast vandaag. De VVD gaat er wel bij voorbaat van uit dat budgetten die in de meerjarenbegrotingen staan zonder onderbouwing pas uitgegeven worden als die onderbouwing met plannen en tijdslijnen beschikbaar zijn. Kan het college deze opvatting bevestigen?

De VVD wil graag de lasten voor burgers en bedrijven laag houden. Maar de VVD begrijpt ook dat het moment dat er veel minder geld binnenkomt uit het gemeentefonds niet het meest geschikte moment is om over verlaging of beperking van belastingen te beginnen. Bij onze voorbereiding voor deze begroting hebben wij daar rekening mee gehouden. Ik wil mij met betrekking tot de lasten beperken tot een tweetal. In de VVD-inbreng voor kader debat van juli zei ik daarover: "Denk daarbij bijvoorbeeld aan het beperken van de ozb (graag lijn voortzetten vorig college) en het afschaffen van de hondenbelasting". En wat lezen wij in de begroting? De ozb wordt verhoogd met het inflatiepercentage (dat is de maximaal afgesproken stijging) en de hondenbelasting wordt nog niet afgeschaft. Dat is teleurstellend te noemen. Met betrekking tot de ozb komt daarbij dat onder andere door deze verhoging wij qua woonlasten duurder zijn geworden dan Leidschendam-Voorburg. En dat past niet in het beleid om de woonlasten zo laag mogelijk te houden. Kan het college ons vertellen hoeveel het stijgingspercentage voor de ozb naar beneden moet worden bijgesteld om die positie van Leidschendam-Voorburg weer terug te pakken?

Niet-vastgesteld verslag van de vergadering van de

RIJSWIJKSE GEMEENTERAAD

Gehouden op dinsdag 6 november 2018 om
20.00 uur

Dat de hondenbelasting niet wordt afgeschaft in 2019 is voor de VVD een grote teleurstelling. In verkiezingsprogramma's, in moties van de raad, ook in eerdere periodes, en in diverse publicaties is duidelijk naar voren gekomen dat een meerderheid in de raad voor afschaffing van deze ouderwetse en achterhaalde belasting is. Het college beroept zich op de gemaakte afspraak dat eerst de evaluatie van het hondenbeleid moet plaatsvinden en daarna besloten kan worden over afschaffing. Die opstelling betekent dat – nu de evaluatie nog niet klaar is- wij tot de volgende begrotingsbehandeling zouden moeten wachten. De VVD zal via een amendement samen met D66 en Wij. het college verzoeken om de verordening hondenbelasting voor 2019 in te trekken.

Als er nu geïnterrumpeerd zou kunnen worden, dan zou ik ongetwijfeld de vraag krijgen: beste VVD, hoe gaat u dat betalen? Die vraag is terecht. En daar hebben wij naar gezocht. Ik zeg eerlijk: het was niet eenvoudig. Veel zat strak in de begroting en schrappen leidt ook vaak tot een mindere dienstverlening aan burger en bedrijven. Ook waren sommige voorstellen politiek niet haalbaar. Uiteindelijk hebben wij die eenmalige en incidentele dekking gevonden. Er is een enorme reserve ontstaan bij het parkeerbeleid. De VVD heeft altijd gezegd dat die reservering noodzakelijk is voor de kosten van het parkeerbeleid. Het gaat om de parkeerinfrastructuur, het gaat om handhaven en het gaat om het laag houden van de tarieven. In de begroting zien wij dat er extra parkeerautomaten worden bijgezet, er meer handhavers komen en een we een scanauto gaan gebruiken. Ook zullen de parkeertarieven in 2019 – in tegenstelling tot alle andere belastingen en heffingen - niet worden verhoogd. En ondanks die goede beslissingen blijft de parkeerreserve maar groeien. Op enig moment moet een deel van die reserve gewoon terug naar de burgers en/of naar de algemene middelen. Om de hondenbelasting voor 2019 te schrappen, is het voor de VVD aanvaardbaar om eenmalig de dekking te vinden uit de extra meeropbrengsten bij het parkeerbeleid. Zijn wij blij met deze oplossing? Nee, maar het stelt ons wel in staat om een punt uit ons verkiezingsprogramma te realiseren zonder schade toe te brengen aan de dienstverlening naar de burgers en bedrijven. En het geld komt dan tenminste terecht bij een deel van de Rijswijkse burgers.

Voor de VVD is bereikbaarheid belangrijk. Dat is geen nieuws. Dat kent vele facetten. De bereikbaarheid per auto om te beginnen. Het is een illusie om te denken dat de auto uit het straatbeeld gaat verdwijnen. Integendeel, de automobilititeit zal alleen maar toenemen. Dat betekent dat we daar rekening mee moeten houden. In de uitwerking van de evaluatie parkeerbeleid, bij de keuzen met betrekking tot de Beatrixlaan, bij herontwikkeling van gebieden en bij ontsluiting van nieuwe wijken.

Niet-vastgesteld verslag van de vergadering van de

RIJSWIJKSE GEMEENTERAAD

Gehouden op dinsdag 6 november 2018 om
20.00 uur

Met betrekking tot de Beatrixlaan het volgende. Het standpunt van de VVD zal eenieder duidelijk zijn. De VVD gaat vol overtuiging voor ondertunneling. En conform de afspraak in het coalitieakkoord, is het die tunnel of het verkeer moet om Rijswijk heen. Maar het is absoluut belangrijk om met elan en positivisme de weg naar die ondertunneling op te gaan. Niet alleen als college maar het liefst als Rijswijkse raad breed. Dat geeft de meeste kans op een succesvolle lobby richting regio en Rijk. Wij hebben daar in het Forum duidelijk gesproken, maar het lijkt de VVD gewenst om dat ook nog eens vast te stellen in een raadsvergadering. Daarom zullen wij, als steun voor het college, een motie indienen in tweede termijn.

Maar de VVD is niet alleen een partij van de auto's. Ook fietsen en ov zijn belangrijk voor de Rijswijkers. De VVD constateert dat in de begroting bespiegelingen staan over het creëren van meer en veiliger fietsenstallingen in Oud-Rijswijk. De VVD zegt: hoe eerder hoe beter!

Ten aanzien van het ov en de omleiding van buslijn 23 zeg ik het nog maar een keer. We betalen nu al mee aan het openbaar vervoer, dus nu extra betalen is belonen van slechte dienstverlening. Het zet bovendien de deur open om nog meer bezuinigingen op Rijswijk af te sturen, want "Rijswijk plust toch wel bij"! Dat moeten we niet hebben. We moeten dus omkijken naar alternatieven. Innovatieve vormen van openbaar vervoer juicht de VVD van harte toe. De VVD wil op voorhand het college meegeven dat zij hecht aan een goede ontsluiting van nieuwe wijken, bereikbaarheid van belangrijke regionale voorzieningen zoals het ziekenhuis en het vliegveld, en aandacht voor kwetsbare groepen als ouderen.

Op het gebied van het Sociaal Domein zien wij dat de wethouder goed bezig is. Helaas komen ook hier via het landelijk beleid flink wat financiële tegenvallers de Rijswijkse kant op. De VVD ziet dat er hard gewerkt wordt om die tegenvallers te verwerken met een kritische blik op de uitgaven zonder dat dit kostte gaat van de zwaksten. En de grote nadruk die de wethouder legt bij het weer of voor het eerst aan het werk gaan heeft onze volle steun en waardering!

Ik moet hier ook het woord Participatie noemen, omdat dit woord zoveel betekenissen heeft. Bij het sociaal domein gaat het over meedoen in de maatschappij, deelgenoot zijn van de samenleving. Prima, volle kracht vooruit zou ik zeggen. Bij andere beleidsterreinen is het een modewoord geworden voor een fenomeen wat wij vroeger inspraak noemden. En daar heeft de VVD veel meer moeite mee. Hier moet participatie geen doel op zich zijn, maar een middel dat moet bijdragen aan het realiseren van de beleidsdoelen. Ik noem als goed voorbeeld de betrokkenheid van bewoners bij de herinrichting van Park Hofrust. Succesfactor bij dit soort projecten is voor de VVD dat de gemeente van te voren inzichtelijk en meetbaar maakt wat zij met het participatietraject wil bereiken.

Niet-vastgesteld verslag van de vergadering van de

RIJSWIJKSE GEMEENTERAAD

Gehouden op dinsdag 6 november 2018 om 20.00 uur

En hou scherp de verantwoordelijkheid van de gemeenteraad in de gaten. De VVD is van mening dat wij in Rijswijk een paar duren lessen hebben geleerd met dit soort trajecten. Denk aan Endezant, Rijswijk maken wij samen, het college werkprogramma en de Generaal Spoorlaan. Effectiviteit, verwachtingsmanagement en kostenbeheersing vragen om een bezinning van dit college. Is het bereid dit snel te doen alvorens nieuwe trajecten in te zetten?

Ik sluit af, voorzitter, met een kleine zorg. We hebben in de begroting cijfers gezien van de grondexploitatie. Er is zwaar weer op komst. Ik roep iedereen op om in januari open de discussie in te gaan, zonder dogma's. De risico's die op ons afkomen, zijn te groot om daar onzorgvuldig mee om te gaan. Dank u.

Mevrouw Koopman (D66) spreekt de volgende tekst uit:

Voorzitter. U ziet hier niet het gebruikelijke gezicht van Constantijn Dolman. Die ligt op dit moment ziek onder de wol. Ik denk dat hij nu via de iPad naar het debat kijkt. Ik wens hem veel sterkte toe en hoop dat hij er donderdag gewoon weer bij is. Toch past dit eigenlijk best goed in het thema van onze algemene beschouwingen: kansengelijkheid. Want nu wordt mij de kans geboden om jullie toe te spreken. En we zijn dit keer met een meerderheid van vrouwelijke fractievoorzitters. Dat is volgens mij nog niet eerder in deze raad voorgekomen.

Rijswijk lijkt soms een stad met twee gezichten. Aan de randen wonen Rijswijkers relatief comfortabel: vaker een koophuis, vaker een goed diploma, vaker mensen met een vaste baan. En daartussen de wijken uit de jaren vijftig tot tachtig: vaker sociale huur, vaker zonder diploma, vaker mensen met een flexcontract. En dan lees ik in de begroting: "werk is de beste manier om uit de armoede te komen." En dat is het halve verhaal. Want waar je huis staat, in welke omgeving je opgroeit en leeft, dat bepaalt voor een groot deel of je goed onderwijs kunt volgen, je ondersteuning krijgt bij je toekomst, je werk kan vinden, je de weg weet te vinden in deze maatschappij, en of je mensen tegenkomt als inspirerend voorbeeld.

D66 Rijswijk staat voor een goede toekomst voor iedereen. Het thema kansengelijkheid staat hierbij voorop. En dat is iets waar de gemeente invloed op heeft. Je kunt niet goed wonen met een vervuilende verkeersader richting Den Haag voor je balkon, met een leeg winkelcentrum tegenover je of een lawaaiige tramremise in je achtertuin. Hoop op een goede toekomst voor jezelf en je kinderen gaat niet in een buurt die verloedert. Je kunt niet goed werken of leren als het mis gaat en je niet meer rond kunt komen, je psychisch in de knoop zit, diep in de schulden raakt of als overbelaste mantelzorger voor je demente moeder zorgt.

Niet-vastgesteld verslag van de vergadering van de

RIJSWIJKSE GEMEENTERAAD

Gehouden op dinsdag 6 november 2018 om
20.00 uur

Hulp vragen of accepteren kan dan lastig zijn. Vertrouwen, een prettige benadering en snelheid zijn dan essentieel. D66 Rijswijk vertrouwt op de eigen kracht van mensen, maar als dat niet lukt zetten wij in op laagdrempelige hulp op maat. Ook dat is kansengelijkheid, zodat iedereen goed kan wonen, werken en leren.

En gelukkig zie ik dat terug in deze begroting. Er gaat geld naar openbare ruimte, toekomstgericht wonen en bedrijvigheid. Concreet betekent dit: bij een wijk passende voorzieningen, minder concentratie van sociale woningbouw, zorgen voor nieuwbouw en herontwikkeling in de hele stad, meer inzetten op innovatie en vermenging van functies in de gebouwde omgeving. Een openbare ruimte die mensen uitnodigt en waar ze zich verantwoordelijk voor voelen.

De kans om ergens goed te kunnen wonen, te werken, je vrije tijd te besteden is daarom voor D66 een uitgangspunt bij toekomstige ontwikkeling in onze stad. Al zijn de financiële mogelijkheden voor Rijswijk niet groot, met creativiteit, ambitie en lef moeten we hier (samen) voor gaan.

In de begroting gaat meer geld naar veiligheid en handhaving. Belangrijk want overtredingen zoals illegaal storten, afval bijplaatsen en hondenpoep werken verloedering in de hand en zorgen voor grote irritaties bij onze inwoners. Wij willen voorkomen dat mensen/jongeren geen kansen zien in hun omgeving en het vertrouwen in elkaar, de gemeente of instanties kwijtraken. Het moet duidelijk zijn dat de randen opzoeken van wat mag soms niet ver afstaat van botweg georganiseerde misdaad. Dat moet keihard worden aangepakt en vereist veel daadkracht en optreden. Voor D66 is handhaving echter een sluitstuk. Het begint met goede kansen en vertrouwen in de toekomst. Door goed onderwijs krijgen mensen vaardigheden en kwalificaties en kans op goed werk. Door goede zorg blijven mensen langer thuis en gezond. Een schone leefomgeving, sport en cultuur biedt mensen een fijne plek waar kinderen veilig op kunnen groeien. We willen niet alleen achteraf handhaven of corrigeren, maar vooral vooraf investeren.

Het mes kan daarbij aan meerdere kanten snijden; bij vernieuwing van straatverlichting kijken naar ledverlichting, een stopcontact aanleggen voor elektrische auto's, de inrichting aanpassen op (elektrische) fietsen. Niet iedereen rijdt een Tesla, heeft een garage of zonnepanelen op zijn eigen dak. Welke keuze je ook maakt in mobiliteit en duurzaamheid, ook een (huur) portiekwoning moet kunnen opladen. Een fiets of scooter moet daar veilig gestald kunnen worden. Zorgen voor gezonde, duurzame en gemakkelijke mobiliteit in alle wijken; ook dat is kansengelijkheid.

Niet-vastgesteld verslag van de vergadering van de

RIJSWIJKSE GEMEENTERAAD

Gehouden op dinsdag 6 november 2018 om
20.00 uur

Internet zou mensen bij elkaar kunnen brengen, dit blijkt niet per se zo te zijn. Mensen, ook in Rijswijk, zitten meer in hun eigen bubbel van Facebook en Twitter dan ooit. Een ander geluid ontbreekt. Gelukkig hebben we in Rijswijk een actief verenigingsleven, in de sport, de cultuur, en initiatieven zoals het Strandwal en het Kom Erbij-festival. En dat is belangrijk. Want elkaar tegenkomen buiten je eigen bubbel, dagelijkse contact met mensen die niet zo zijn als jij, helpt het begrip voor elkaar. Dan maak je samen een samenleving. Bij de herziening van het subsidiebeleid gaat D66 dan ook voor kansengelijkheid.

Voorzitter. D66 Rijswijk steunt in grote lijnen de begroting 2019 en de onderliggende voorstellen. Er ligt een sluitende meerjarenbegroting. Er wordt opnieuw verstandig geïnvesteerd in de stad. Met de Septembercirculaire in het achterhoofd zijn de vooruitzichten echter minder rooskleurig dan vanuit de meerjarenbegroting nu lijkt. De schuldenlast van de gemeente gaat nu eindelijk na jaren de goede kant op, maar is nog steeds veel te hoog. De (wankel) financiële positie blijft op langere termijn zorgen baren. Voldoende financiële ruimte moet er zijn om verder te kunnen bouwen aan de toekomst van Rijswijk en de kansengelijkheid.

De begroting is een belangrijk instrument voor de raad. We stellen geld ter beschikking aan het college. Daar moeten wel concrete activiteiten tegenover staan. We stellen geen geld ter beschikking aan doelen. D66 Rijswijk vraagt het college dan ook om op die posten waar wel de doelen maar niet de activiteiten zijn bepaald, terug te komen naar de raad. Dat geldt in ieder geval voor participatie, de energietransitie, de omgevingswet en (vanzelfsprekend) voor de opgenomen PM-posten bij nieuw beleid.

De gemeente is geen duizenddingendoekje voor iedere misstand. De gemeente is ook geen pinautomaat voor ieder lokaal initiatief dat geld nodig heeft. Soms kunnen mensen onderling bepaalde voorzieningen veel beter regelen dan de overheid dat kan, soms moet de gemeente dan loslaten.

D66 Rijswijk pleit echter ook voor een activistische gemeente die initiatief neemt, ook al gaat zij er formeel niet altijd over. Dat is een houding die we verwachten van onze wethouders en onze ambtenaren. Wij moeten investeren in de gemeentelijke organisatie, want Rijswijk staat voor grote opgaves. Die kunnen we echter niet alleen aan als gemeente. Goede experts zijn nodig om tot actie over te gaan en van te leren. Als alle gemeenten in de regio deze zelfde experts benaderen, dan wordt het wachten of stilstaan. D66 verzoekt het college dan ook om in en met de regio samen te werken om te zorgen voor voldoende capaciteit en kennis voor de korte en lange termijn, voor de fysieke en sociale veranderingen. Bijvoorbeeld door een flexpool op te zetten met omliggende gemeentes, waardoor we gebruik kunnen maken van elkaars lessen en capaciteiten.

Niet-vastgesteld verslag van de vergadering van de

RIJSWIJKSE GEMEENTERAAD

Gehouden op dinsdag 6 november 2018 om
20.00 uur

Het vertrouwen van mensen in ons als raad en in wat we doen is onlosmakelijk verbonden met kansengelijkheid. Als mensen het gevoel hebben geen eerlijke kansen te krijgen, niet gehoord te worden, hoezeer ze hun best ook doen, dan helpen participatietrajecten en referenda niet. Eerst moet de basis op orde zijn. Dat zetten we centraal. Voor D66 Rijswijk staat radicale kansengelijkheid voorop bij de uitvoering van deze en volgende begrotingen en het uitwerken van de verdere plannen. Geen duizenddingendoekje, geen pinautomaat; wel duidelijkheid over de toekomst. Met uitdagingen én oplossingen. En dat, dat is het hele verhaal.

Mevrouw Pelzer (Wij.) spreekt de volgende tekst uit:

Voorzitter. Wij. is een beweging die vernieuwing nastreeft. Wij. staat voor de samenleving maken samen met betrokken mensen, vanuit positiviteit en vanuit "omdenken" waarbij het startpunt altijd de vraag is "hoe kan het wel?" De begroting hebben wij dan ook bekeken vanuit die blik. Wij. is tevreden dat er onderscheid gemaakt wordt tussen bestaand beleid en budgetten voor nieuw beleid. Over een aantal punten zijn we tevreden, op andere vlakken vinden we dat ambities verder mogen gaan.

Het vernieuwen van het bestuur is een grote opdracht die zich op nieuw terrein bevindt. Dit is een opgave waarvoor ruimte voor nieuwe ideeën, een open mindset en vooral wederzijds vertrouwen tussen raad en college nodig zijn. Nu blijken bijna alle partijen in deze raad een constructieve open instelling te hebben als het gaat om de toekomst en het college heeft goede bedoelingen. Wat Wij. echter verbaast is dat de ruimte die gegeven wordt voor verbetering in de begroting bijna niet terug te vinden is. Er wordt 75.000 euro per jaar uitgetrokken voor participatie. Wij. vraagt zich af hoe realistisch dit bedrag is? De geraamde 75.000 euro is met name gebaseerd op de kosten van begeleiding van de raads werkgroep Bestuurlijke Vernieuwing en een jaarlijkse bijeenkomst met inwoners. Hoe worden dan initiatieven die bij "stadskracht" worden aangeleverd bekostigd? Kan het college aangeven hoe het de wijkinitiatieven denkt te gaan ondersteunen zonder (wijk)budgetten? Gelukkig uit het college de intentie om in drie pilots met vernieuwende vormen van participatie aan de slag te gaan. Is het juist dat er voor grote projecten een budget voor participatie geraamd is? Dat zou handig zijn, want ik denk dat het inderdaad het mooist is om participatie op concrete projecten in te zetten.

Om de publieke dienstverlening sterk te verbeteren is 600.000 euro geraamd. Wij. onderschrijft dit. Wij. doet daarbij de oproep om vooral het "omdenken" ook dáár in te voeren: niet denken vanuit wat er niet kan en welke belemmeringen er zijn, maar denken vanuit "hoe kan het wel?"

Niet-vastgesteld verslag van de vergadering van de

RIJSWIJKSE GEMEENTERAAD

Gehouden op dinsdag 6 november 2018 om
20.00 uur

Rijswijk wil bekend staan als innovatieve gemeente. De fractie van Wij. pleit er daarom voor om meer kracht te zetten achter het innovatieve en maatschappelijk verantwoord inkopen en vraagt het college om: een apart MVI- beleid op te zetten, het SROI-beleid te updaten, bijvoorbeeld naar de 2.0-manier die ook bij het Rijk toegepast wordt, en de ambitie om in 2020 10% circulair in te kopen daadwerkelijk in te zetten. We zitten op dit moment immers op 0%. Die plannen zien we in de begroting nog niet terug. We roepen het college op om het Huis van de Stad daadwerkelijk een voorbeeldhuis te laten zijn en deze inderdaad circulair aan te besteden (slopen & opbouwen). Concreet vraagt Wij. het college hiertoe:

- om met een deskundige op het gebied van circulair slopen een inventarisatie van materialen en producten te maken die elders kunnen worden ingezet;
- om met een deskundige een value case voor toepassing van circulaire producten in het huis van de stad te maken.

Graag horen we de reactie van het college.

Voor de maatschappelijke opgaven is Wij. een groot voorstander van de ambitie uit het hoofdlijnenakkoord om prestatiegericht te gaan sturen en belonen. We willen graag overstappen "van geld voor organisaties" naar "geld voor opgaves in de samenleving". Deze transformatie in subsidiebeleid werkt ook aantoonbaar co-creatie en innovatie in de hand want het stimuleert creativiteit bij de huidige partners om andere partijen vóór te blijven. We gaan hier graag met de wethouder over in gesprek.

Armoede is een complex vraagstuk dat nog te vaak beantwoord wordt met speciale regelingen voor minima en hulp bij schulden. Dat is niet verkeerd, maar het doorbreekt het patroon niet. Wij. is van mening dat er aandacht moet zijn voor preventie van armoede. We hebben de wethouder gevraagd om een plan van aanpak in het kader van Armoedebestrijding op te stellen waarin laagdrempelige sport, cultuur, gezondheid, taal en netwerkontwikkeling een hoofdrol spelen. Onderzoek leert immers dat inzet hierop armoede onherroepelijk terugdringt. Wij. vraagt het college hier voortgaand aandacht voor en verwacht in 2019 een plan van aanpak dat wordt opgesteld met alle partners in de stad (niet alleen de bestaande partijen). Kan de wethouder dat toezeggen?

Voor Wij. is een aantal uitgangspunten op het vlak van mobiliteit belangrijk: een totaalvisie op de bereikbaarheid van Rijswijk, waarbij leefbaarheid en bedrijvigheid beide afgewogen worden en waarbij ook het openbaar vervoer een belangrijke rol krijgt. Ook roepen we de wethouder op om de juiste volgorde van werkzaamheden te hanteren zodat de overlast voor inwoners en bedrijven zo laag mogelijk blijft.

Niet-vastgesteld verslag van de vergadering van de

RIJSWIJKSE GEMEENTERAAD

Gehouden op dinsdag 6 november 2018 om
20.00 uur

Voor de Beatrixlaan is Wij. van mening dat een aanpassing meerdere doelen moet dienen: bereikbaarheid van de regio, leefbaarheid van de stad verbeteren en aantrekkelijkheid van het winkelgebied De Bogaard versterken. Daartoe kan ondertunneling van de Beatrixlaan een oplossing zijn, maar niet een oplossing die Rijswijk alléén kan betalen. De regio zal aan moeten geven welke visie zij op het "regionale" karakter van de weg heeft en daarbij ook de portemonnee moeten trekken. Als het aan Wij. ligt, gaat een alliantie van Rijk-Metropoolregio-Den Haag en onze gemeente werken aan een oplossing, waarbij onze inwoners meesturen op die oplossing. Hierbij zijn openbaar vervoer en alternatieve vervoersvormen ook nadrukkelijk in beeld. Wij. heeft de overtuiging dat hier de toekomst van mobiliteit ligt. Wij. heeft onderzoek gedaan naar het draagvlak voor de tramremise in de wijk Vrijenban. Die is er niet of nauwelijks. Daarnaast zijn er rapporten die aantonen dat de remise op die plek de gezondheid van de inwoners zal schaden en dat de toegang tot het terrein niet echt geschikt is voor trams. Wij. is dan ook van mening dat de mening van de inwoners als belanghebbenden hierin sterker weegt dan de andere belangen en dat de tramremise op deze plek geen doorgang moet krijgen. Uiteraard roepen we het college wel op om samen met HTM te zoeken naar andere geschikte opties voor een remise zodat een robuust openbaarvervoernetwerk kan worden behouden. In tweede termijn hebben wij hiervoor een motie.

Voor het stationsgebied wordt onderzoek gedaan naar een bewaakte fietsenstalling, waarbij de mogelijkheden onderzocht worden om met Biesieklette al een eerste stap te zetten, zo staat in de beantwoording op de vragen. Wat Wij. betreft is een bewaakte fietsenstalling bij het station een pure noodzaak. De fietsenstalling bij het station kan gemakkelijk tot een bewaakte stalling gemaakt worden en dat zou nog werkgelegenheid opleveren ook. Kan het college aangeven wanneer we de concrete plannen tegemoet kunnen zien? In tweede termijn wil ik ook hierover een motie indienen.

Wij. is het eens met het college dat er vooral ingezet moet worden op het aanpakken van de knelpunten en het opvolgen van de aanbevelingen die uit de beleidsevaluaties zijn gekomen. Parkeren zal nooit voor iedereen een bevredigende oplossing opleveren. Wij. is van mening dat de oplossing in overleg met de wijken moet worden opgesteld. Alle belanghebbenden worden daarbij betrokken en komen gezamenlijk tot een uitvoeringsplan. Dat betekent wel automatisch dat er per wijk maatwerk ontstaat daar waar het tweede vergunningen en parkeren op eigen terrein betreft. Maar als dat voortkomt uit een goed gevolgd participatieproces moet dat geen probleem zijn. Met andere woorden: Wij. wil samen bedenken wat wenselijk is en daarnaar handelen.

Niet-vastgesteld verslag van de vergadering van de

RIJSWIJKSE GEMEENTERAAD

Gehouden op dinsdag 6 november 2018 om 20.00 uur

Wij. roept op tot een gedegen participatietraject hieromtrent en is benieuwd naar de input van de raad en inwoners, zoals de heer Van Overbeek. Ik nodig hem bij dezen van harte uit om daarbij aanwezig te zijn. Wij zijn benieuwd naar de reactie van de wethouder.

Het is goed om te zien dat er voor de energietransitie budget is geraamd. We staan voor een grote opgave, dé grootste transitie sinds de komst van het internet, en zullen daar serieus mee aan de slag moeten. Wij. zal dit proces nauw volgen en wil graag van de wethouder weten wanneer we de eerste plannen tegemoet kunnen zien.

De ambities voor afvalscheiding zijn in de begroting helaas gedaald. Bij de begroting van Avalex gingen we nog uit van 75% in 2020, maar nu hebben we het over 50% in 2022. En als we het plan van aanpak bekijken van twee wijken per jaar duurt het nog dertien jaar voordat we klaar zijn, en dan heb ik het dus over 2031. Dat schiet niet op.

In de beantwoording op vraag 311 wordt aangegeven dat er binnen de implementatie ruimte is gereserveerd voor experimenten. Dat is goed nieuws, want Wij. heeft bij de wethouder aangegeven dat we een experiment willen vormgeven, ook weer samen met inwoners. We horen graag hoeveel ruimte er is om af te wijken van bestaand beleid en voor welk budget er experimenteerruimte is. Zonder commitment op die twee punten komt er niks van de grond.

Wij. is bekend met de Visie op de Plaspoelpolder. In navolging van de Economic Board doet Wij. echter een oproep om ook werkplekken te creëren. Er is immers werk nodig voor mensen die nu werkloos zijn. 75% van hen heeft geen startkwalificatie en is dus aangewezen op laagdrempelig werk dat bij (grotere) bedrijven zit en niet bij kantoren, start-ups of de creatieve bedrijfjes.

De wens van de ondernemers van Rijswijk is helder: het aantal vierkante meters bedrijfsruimte minimaal gelijk houden, de uitstraling van de Plaspoelpolder als bedrijventerrein behouden en de uitstraling verbeteren door innovatieve maatregelen, zoals een scale-up city ervan maken. Dat is een park voor opschalende bedrijven. Of alle panden energieneutraal maken en het eerste circulaire bedrijventerrein creëren.

Niet-vastgesteld verslag van de vergadering van de

RIJSWIJKSE GEMEENTERAAD

Gehouden op dinsdag 6 november 2018 om 20.00 uur

Voor de economische strategie van Rijswijk is er nu vier jaar lang een budget van in totaal 310.000 euro. Daarnaast start een pilot voor het verduurzamen van bedrijfstvastgoed voor 50.000 euro voor drie jaar. In het kader van plannen maken met de stad doet Wij. de oproep om deze plannen op te stellen samen met alle belanghebbenden: ondernemers, ontwikkelaars, mogelijke nieuwe bewoners, omwonenden. Bij de strategie is het helder dat het de uitwerking van de reeds opgestelde visie is. Ook dat kan echter heel goed gezamenlijk uitgewerkt worden. Ook kan er additionele financiering gezocht worden bij MRDH, bij de provincie, in het land en in Europa. Deze bedragen worden dan ingezet om samen met een expert en dus met al die belanghebbenden concrete projecten op te starten. Laten we gaan doen in plaats van praten. Volgens mij is dat waar participatie om gaat. Wij. doet deze oproep om dit als pilot in te zetten en is benieuwd naar de reactie van de wethouder.

Voorzitter. Met deze laatste oproep ben ik terug bij het begin. Het college heeft een goede start gemaakt, de ambities zijn hoog en mogen op bepaalde vlakken zelfs hoger. Het helpt al als we daad bij woord voegen en concreet met de beloofde pilots van nieuwe vormen van participatie aan de slag gaan. Dank u wel.

Mevrouw Besteman-De Vries (CDA) spreekt de volgende tekst uit:

Dank u wel voorzitter. Politiek is er voor inwoners. Politiek gaat over kansen en oplossingen, over mogelijkheden en samenwerken. Zorg voor elkaar en zorg voor de toekomst, ook financieel. Dat vindt het CDA in Rijswijk. Het gaat ons om mensen. Voorzitter, wij willen graag een hele veilige stad en ja, we maken ons zorgen over de capaciteit bij de politie, over de werkdruk bij de politie en over het aantal wijkagenten in Rijswijk. We willen we het college vragen om dit bovenaan de prioriteitenlijst te houden.

Ook zien we dat voor veiligheid steeds meer een beroep wordt gedaan op inwoners en op vrijwilligers. Een zorg daarbij is het vasthouden en het werven van die vrijwilligers. Kunnen we daarover iets leren van onze regiopartners?

Voorzitter. Een lichte stad is een veilige stad. Maar in Rijswijk is het altijd donker. Het college lijkt soms drukker met het verzinnen van excuses voor waarom het licht nu weer uit is dan dat het daadwerkelijk werkt aan een structurele oplossing. Voorzitter, los dit nu graag met grote spoed en met man en macht op.

Ik wil graag even terugkijken naar de eerste paar maanden van dit college.

Niet-vastgesteld verslag van de vergadering van de

RIJSWIJKSE GEMEENTERAAD

Gehouden op dinsdag 6 november 2018 om
20.00 uur

De opvattingen van de vier collegepartijen liggen behoorlijk ver uit elkaar. Dat bleek eigenlijk al vanaf het eerste moment. We zien geen eigen verbindende visie voor Rijswijk van deze partijen; voornamelijk losse plannetjes zonder samenhang. Want wat is de ontwikkeling van het Boogaardgebied zonder daarin de ondertunneling van de Beatrixlaan mee te nemen? En wat is bijvoorbeeld de bouw van een nieuwe sporthal zonder in te gaan op de twee sporthallen en wat daarmee te doen?

Dit college is eigenlijk alleen nog maar toegekomen aan het presenteren van tegenvallers aan deze raad. Ik roep in uw herinnering Museum Rijswijk, de Generaal Spoorlaan, het oude stadhuis, de sporthal, jeugdzorg; echte knopen zijn nog niet doorgehakt. Ik wil graag nog even landgoed De Voorde in herinnering roepen, een project dat al jaren loopt en waar inwoners in onzekerheid achterblijven.

Datzelfde geldt ook voor de HTM en de tramremise. Onderzoek wordt op onderzoek gestapeld en bewoners zitten in de wachtkamer. Om nog maar te maar om nog maar te zwijgen van zakelijke heroverweging van het parkeerbeleid of alle wegversmallingen die worden ingezet. Ze kosten miljoenen meer en het effect is veel minder groot dan gehoopt. Kijk maar naar het dagelijkse fileleed op de Haagweg.

Het CDA heeft al heel vaak aandacht gevraagd voor een goede samenwerking met de regio. In een dichtbevolkte regio zijn gemeenten nu eenmaal afhankelijk van elkaar. Samenwerking is eigenlijk geen keuze, maar pure noodzaak. Samenwerken moet. We hebben een strategie nodig voor de toekomst van deze gemeenten. Geen experimenten en plannetjes per locatie, maar een samenhangend beleid en een visie op de grote lijn. Zonder die goede samenwerking in de regio gaan er echt gewoon zaken niet goed. Bij de aanleg van de Rotterdamse Baan wordt Rijswijk gewoon vergeten in de

milieueffectrapportage. We hebben de insprekers over buslijn 23 gehoord.

Die wordt gewoon ingekort terwijl in Rijswijk in de MRDH aan tafel zit.

Voorzitter, dat moet echt anders en dat kan ook echt beter.

Ik wil tot slot nog drie fundamentele wijzigingen op de begroting indienen namens het CDA. Dit zou het momenten zijn waarop ik de heer Dolmans op het puntje van zijn stoel zou verwachten maar helaas is hij ziek. Ik wens hem beterschap en ik hoop uiteraard dat ik hem donderdag weer zie. Het CDA wil geen financiële avonturen met belastinggeld van inwoners. We willen geen lastenverhoging voor bewoners, en daarom zijn wij tegen de voorgestelde verhoging van de ozb in de begroting. Ik heb een amendement ingediend en ik wil heel graag de reactie van het college daarop. Het CDA wil niet dat de tegenvallers nu worden verhaald op bewoners.

Niet-vastgesteld verslag van de vergadering van de

RIJSWIJKSE GEMEENTERAAD

Gehouden op dinsdag 6 november 2018 om
20.00 uur

Dan de zorg. Die kenmerkt zich in Rijswijk van het rennen van de ene tegenvaller naar de andere. Collega Koegler heeft daar in deze raad al heel vaak aandacht voor gevraagd en ook de zorgen van het CDA over geuit. En ja, er verandert veel in de zorg. En ja, dat zal ook het komende jaar gebeuren; jeugdzorg, ggz. Laten we er daarom voor zorgen dat we het anders gaan doen. Laten we ervoor zorgen dat er zekerheid is voor iedereen die zorg nodig heeft. Laten we dat doen door anders werken in de zorg te stimuleren, door regeldruk en bureaucratie te verminderen en aan te pakken en ervoor te zorgen dat niemand tussen wal en schip valt. Dat is belangrijk, want het gaat ons om mensen.

Tot slot ons derde punt, het zal u misschien niet verrassen: de ondertunneling van de Beatrixlaan. Collega Van Enk heeft eerder al een oproep gedaan in deze raad, en die oproep vond gehoor, om vanuit Rijswijk echt te gaan voor de ondertunneling van Beatrixlaan. Hartstikke goed, en nu doorpakken.

We zullen de regio moeten laten zien dat het ons menens is in Rijswijk. Laten we stappen zetten om die tunnel dichterbij te brengen, ook financieel. We willen daarvoor een voorstel doen. Het CDA wil voorstellen om de opbrengst van de verkoop van Eneco in te zetten en in de begroting te reserveren, via een bestemmingsreserve, voor de aanleg van die tunnel. Wij hopen dat een motie of uitspraak van deze raad, dit college zal helpen om die tunnel voor elkaar te krijgen, voor de mensen in Rijswijk.

Voorzitter, ik zei het al: politiek moet gaan over kansen en oplossingen, over mogelijkheden en samenwerking. En ik reken daarom op uw steun collega's. Dank u wel.

De heer Keus (Gemeentebelangen Rijswijk) spreekt de volgende tekst uit: Voorzitter dank u wel. En het college bedankt voor het doen toekomen van de begroting. Van de ruim 190 miljoen die het komende jaar wordt uitgegeven is 1,7 miljoen gereserveerd voor de ambities uit het collegewerkprogramma, nog geen procent. Dit betekent dat het huidige college heeft besloten zo goed als door te gaan met het beleid dat het vorige college heeft ingezet. GBR beschouwt dat maar als een mooi compliment. Aan de hand van de eerste voortgangsrapportage constateert onze fractie daarnaast met groot genoegen dat er hard gewerkt wordt aan de voorbereiding voor de aanbesteding van de renovatiewerkzaamheden voor het Huis van de Stad. Wij kijken reikhalzend uit naar het eerstkomende raadsvoorstel en hopen snel door te kunnen pakken.

Niet-vastgesteld verslag van de vergadering van de

RIJSWIJKSE GEMEENTERAAD

Gehouden op dinsdag 6 november 2018 om
20.00 uur

Voorzitter. In de begroting boekt het college reeds structureel gelden in voor plannen die wij als raad nog niet kennen. Het is al eerder gezegd door de fracties van de VVD en D66. Maar we weten dus nog niet wat het college daarmee van plan is en eigenlijk hebben we ook geen idee in welke richting deze plannen worden uitgewerkt en welke onderbouwing de hoogte van de gevraagde bedragen legitimeert. Het gaat hierbij om de egalisatiereserve groen, energietransitie en de implementatie van de Omgevingswet. Wat GBR betreft kunnen deze bedragen weliswaar begroot blijven, maar zouden de plannen die hieruit bekostigd gaan worden wel afzonderlijk ter besluitvorming moeten worden voorgelegd aan de raad. Kan het college ons dit toezeggen?

Voorzitter. Onze fractie is blij met het voornemen van het college de huidige subsidieverordening aan te passen en het proces van aanvraag en verantwoording van subsidies te verbeteren. Is het college zich echter bewust van de situatie dat thans, in strijd met de huidige verordening, subsidie wordt verstrekt aan organisaties met een winstoogmerk? Hoe gaat het college ervoor zorgen dat dit met de nieuwe verordening niet meer gebeurt? Is het college het eens met de fractie van GBR dat instellingen die structureel subsidie ontvangen van de gemeente in het kader van transparantie minstens hun jaarrekeningen met de raad en op hun website moeten delen?

Ten aanzien van de Beatrixlaan is Gemeentebelangen verheugd met de raadsbrede steun om vol in te zetten op de langetunnelvariant. We willen onze complimenten uitspreken naar collegepartij VVD die samen met Gemeentebelangen Rijswijk al jaren standvastig pleit voor ondertunneling. Wij hopen dat de VVD haar rug recht blijft houden in deze coalitie. Gegeven de raadsbrede steun voor de lange tunnel, vinden wij het echter onbegrijpelijk dat in de afgelopen maanden zo expliciet toegewerkt is naar een Beatrixlaan op maaiveld. Dit college heeft hier een grote inschattingsfout gemaakt en we mogen hopen dat deze fout onze geloofwaardigheid in de regio niet beschadigd heeft.

Niet-vastgesteld verslag van de vergadering van de

RIJSWIJKSE GEMEENTERAAD

Gehouden op dinsdag 6 november 2018 om
20.00 uur

Voorzitter. Onze fractie ziet de realisatie van een lange tunnel voor de Beatrixlaan wel degelijk als een haalbare oplossing. Dit begint met standvastig je ambitie te uiten met wat wij voor de verstedelijkingsopgave voor dit deel van de Randstad concreet kunnen bijdragen. De herontwikkeling van het Bogaardgebied strekt veel verder dan Rijswijk en heeft zeker ook invloed op de ontwikkeling van Den Haag Zuid West. Het past daarom ook in deze ambitie om naar schaalgrootte te zoeken om een lange tunnel voor de Beatrixlaan financieel haalbaar te maken. Onze fractie heeft vorige week tijdens de MRDH-bijeenkomst Strategische Agenda de Haagse wethouder Verkeer de vraag voorgelegd in hoeverre Den Haag capaciteit en expertise ter beschikking wilt stellen voor een onderzoek naar de financiële haalbaarheid van een ondertunneling van de Beatrixlaan in relatie tot het vergroten van het plangebied naar Den Haag toe. Is het college bereid samen met de gemeente Den Haag het verstedelijkingsvraagstuk van de Bogaard e/o naar Den Haag Zuid-West concreet verder uit te werken? Dit college heeft in zijn werkprogramma aangegeven dat duurzaamheid de rode draad vormt in zijn beleid. De fractie van Gemeentebelangen vindt het een goede zaak dat het college van duurzaamheid een belangrijk thema heeft gemaakt, maar je kan daar ook in doorslaan. Neem bijvoorbeeld de ambitie van het college om Rijswijk in 2040 een energieneutrale gemeente te maken. Een ambitie die niet waar zal kunnen worden gemaakt, maar wel vele miljoenen euro's aan belastinggeld zal kosten. In de oprechte, bijna religieuze overtuiging klimaatverandering te kunnen keren, moeten we allemaal van het gas af en aan de dure, lawaaiige warmtepomp. Om de woning geschikt te maken voor de warmtepomp moeten daarboven op nog tienduizenden euro's worden gestoken in isolatiemaatregelen. Een onmogelijke opgave voor bijvoorbeeld de oude woningen uit Leeuwendaal en de Bomenbuurt.

Niet alleen de financiële implicaties van de energietransitie zijn een punt van zorg. Het is namelijk maar de vraag of de afkoppeling van het gas ook maar iets oplevert voor het klimaat. Kan het college toezeggen bij het opstellen van het energietransitieplan ook onderzoek te doen naar negatieve neveneffecten van de transitie? Komen Rijswijkers bijvoorbeeld door deze transitie in de financiële problemen? Heeft de transitie ook gevolgen voor de verkoopbaarheid van huizen? Is het college voornemens de energievisie en het warmteplan ter goedkeuring aan de raad voor te leggen?

Het college kan en mag bij dit vraagstuk niet vervallen in ideologisch wensdenken. Trek lering uit de Energiewende in Duitsland, die de afgelopen vijf jaar al 165 miljard heeft gekost. De uitstoot van CO² is echter nagenoeg gelijk gebleven terwijl de energierekeningen alleen maar zijn gestegen. In dat licht bezien is het ook interessant dat VVD-leider Dijkhoff de discussie over kernenergie nieuw leven heeft ingeblazen. Wat zal dat voor gevolgen voor de duurzaamheidsstandpunten van de lokale VVD-afdelingen, die van Rijswijk in het bijzonder?

Niet-vastgesteld verslag van de vergadering van de

RIJSWIJKSE GEMEENTERAAD

Gehouden op dinsdag 6 november 2018 om
20.00 uur

Voorzitter. Een andere hobby waar dit college Rijswijk als proeftuin voor gebruikt, is het geforceerd stimuleren van ecologische diversiteit. Er lijkt bij initiatieven op dit gebied niet al te kritisch worden gekeken naar het draagvlak onder bewoners en de esthetische gevolgen hiervan voor de openbare ruimte. Dit hebben we bijvoorbeeld gezien met het experiment van de vlinderidylle die niet bepaald positief is ontvangen door de bewoners van de Nassaukade.

Een van de plekken waar het ecologisch wensdenken echt ten koste gaat van de kwaliteit van de omgeving is het Elsenburgerbos. Dit bos maakt een verwilde indruk met berenklaauwen en wandel- en fietspaden die steeds meer worden opgeslokt door het welig tierende onkruid met gevaarlijke situaties tot gevolg voor bijvoorbeeld de kinderen die via dit bos naar de hockey fietsen. De algehele staat van het bos straalt slecht af op het imago van de gemeente Rijswijk. Wat te denken van de vele stellen die met hun familie en vrienden naar Rijswijk komen om te trouwen bij het prachtige Herberg Vlietzicht maar voor de fotoreportage van de mooiste dag van hun leven zijn aangewezen op het "Elsenburgerwoud", zoals het ook wel gekserend wordt genoemd? Is het college het met de fractie van GBR eens dat het in potentie schitterende Elsenburgerbos veel beter verdient dan nu het geval is? Is het college bereid om het achterstallig onderhoud in en nabij het bos met prioriteit op te pakken en met een structurele oplossing te komen voor de onveilige plekken? Graag een reactie.

Naast duurzaamheid is participatie een belangrijke pijler van dit college en wondermiddel voor menig probleem. Ondanks de scherpe kritiek die GBR heeft gehad op de afgelopen stadsbijeenkomsten in onder andere de Broodfabriek, is het college blijkbaar voornemens hier een jaarlijks terugkerend evenement van te maken. Heeft het college de afgelopen bijeenkomsten reeds geëvalueerd? Op basis waarvan denkt het college dat de stadsbijeenkomsten nu wel gaan slagen?

Ten aanzien van de bijstand zegt het college met iedere bijstandsgerechtigde in gesprek te gaan. Voor degenen die niet naar betaald werk kunnen worden geleid zal een participatieplan worden opgesteld. Is dit een eufemisme voor de tegenprestatie waar de fractie van GBR al eerder voor heeft gepleit?

Voorts gaat het college het huidige handhavingsbeleid evalueren met betrekking tot uitkeringsfraude. Doet het college thans onderzoek naar bijstandsgerechtigden die mogelijk verborgen vermogen hebben in het buitenland? Zo nee, is het dat misschien nu wel voornemens te doen?

Tot slot een vraag over de huishoudelijke hulp. Ten aanzien van de ondersteuning vanuit de Wmo wil de fractie van GBR van het college weten wat de uitspraak van de Centrale Raad van Beroep inzake het verplicht vastleggen van het aantal uren huishoudelijke hulp betekent voor het voornemen resultaatgericht in te kopen? Ook hierop hoor ik graag een reactie van het college.

Tot zover de bijdrage van GBR in eerste termijn.

Niet-vastgesteld verslag van de vergadering van de

RIJSWIJKSE GEMEENTERAAD

Gehouden op dinsdag 6 november 2018 om
20.00 uur

De heer Kooy (PvdA) spreekt de volgende tekst uit:

Voorzitter. Ook de fractie van de Rijswijkse PvdA heeft met veel belangstelling het college werkprogramma en de ondersteunde begroting gelezen. Onze aandacht ging dan vooral uit naar voor ons drie belangrijke sociaal democratische basiselementen: welzijn, werken en wonen. Daarnaast hebben wij kritisch gekeken hoe het college het dossier duurzaamheid zou gaan oppakken, omdat dit in onze ogen een belangrijke extra factor is voor "toekomstvastheid van onze bestaanszekerheid". Het college wil aan de slag en daar zijn wij heel blij mee, maar we missen op bepaalde onderwerpen nog goed passend beleid om iedereen mee te laten doen. Hiervoor hebben wij een aantal moties voorbereid die dit passende beleid helpen te vormen en deze zullen misschien om kleine budgettaire verschuivingen vragen. Maar dit hoeft geen groot probleem te zijn als we Rijswijk samen maken en het college ervoor openstaat om zijn beleid beter passend te maken als dit nodig is om iedereen ook mee te laten doen. Om iedereen mee te laten doen kijken wij als PvdA Rijswijk eerst naar het welzijn van de mensen. Een breed onderwerp waar vele dingen mee samenhangen om op orde te zijn. Wij denken dan bijvoorbeeld aan elkaar ontmoeten en samen te spelen, samen te sporten of gezellig koffie of thee te drinken. Daarnaast hecht elk mens aan eigen voorwaardes om zijn welzijn goed te noemen. Dit vraagt dus om passend beleid.

Jong en oud zoekt ieder op zijn eigen wijze sociaal contact en de gemeente kan dit goed faciliteren. De PvdA is voorstander van een wijkgerichte en doelgroepgerichte aanpak en merkt dat de inwoners en verenigingen hier ook behoefte aan hebben en met eigen initiatieven komen. We hopen dat het college deze initiatieven snel oppakt en gaat ondersteunen. Zoals bijvoorbeeld de buurthuizen van de toekomst en buurthuis kamers. Wanneer wordt het eerste buurthuis van de toekomst geopend?

Welzijn van mensen wordt ook bepaald door een fijne plek om te wonen. Wij vroegen bijvoorbeeld al aandacht voor de blijverslening. Wij zouden dit terug vinden in het college werkprogramma was het antwoord. Wij hebben alleen geen passend beleid terug kunnen vinden. Wanneer en welk passend beleid komt er voor deze blijverslening?

In het verlengde hiervan vragen we opnieuw aandacht voor de aangenomen motie woonvormen voor ouderen van de PvdA en het CDA. Dus vragen we dit college: wanneer en welk passend beleid komt er voor woonvormen voor ouderen?

Het welzijn moet goed zijn voor iedereen, dus ook voor onze jeugd. Onze fractie vond het bijzonder jammer om te lezen dat het college weinig ambitie toont om het welzijn van kinderen te verbeteren. Uit de cijfers blijkt de groep onder de twintig jaar in de komende jaren flink te gaan groeien en dat brengt een stevige verantwoordelijkheid met zich mee.

Niet-vastgesteld verslag van de vergadering van de

RIJSWIJKSE GEMEENTERAAD

Gehouden op dinsdag 6 november 2018 om
20.00 uur

Deze groep inwoners verdient aandacht en we hebben een flinke inhaalslag te doen. Dat betekent voldoende ruimte voor sport, spel en beweging, voldoende passende onderwijsplekken en passende hulpverlening gericht op kinderen.

Hiermee willen we bereiken dat Rijswijk in 2022 als een van de beste scoort op welzijn van kinderen. Als het welzijn van de kinderen goed is, dan kun je ervan uitgaan dat dit ook voor de ouders van de kinderen geldt. En niets is makkelijker dan anderen het werk te laten doen, zeg ik met een knipoog. Waarom laten we de kinderen van Rijswijk niet zelf een belangrijk deel van dit werk doen? Juist door hen hierin te betrekken, voelen zij een stukje verantwoordelijkheid om zorg te dragen voor hun eigen Rijswijk. Laat hen ook meedenken over de toekomst van de stad. Gaat dit college met passend beleid bestaande en nieuwe initiatieven ondersteunen om de jeugd een stem te geven in de gemeente? En zo ja, luister dan goed naar hen, want ze houden ons een spiegel voor die laat zien of wij het echt beter voor ons en hen maken in Rijswijk.

Een taak van onderwijs is om kinderen voor te bereiden aan de maatschappij om deel te nemen. Hiermee willen wij bereiken wij dat ieder kind de kans krijgt tot volle ontwikkeling te komen. Dat is in niet alle gevallen de situatie. Een mogelijkheid tot verbreding van de kansen is door betere oriëntatie. Dit zouden we kunnen bieden vanuit een weekendschool. Wij als PvdA Rijswijk komen samen met GroenLinks, D66 en Wij. met een motie voor weekendscholen in Rijswijk. Ik wil die zo laten ronddelen. Dit omdat:

- goed onderwijs een belangrijke voorwaarde is voor volwaardige deelname aan de samenleving,
- een weekendschool een brede oriëntatie op de samenleving, vakgebieden en beroepen kan bieden.

Het verzoek is om een haalbaarheidsonderzoek uit te voeren naar de mogelijke komst van weekendscholen en steun voor externe fondsen te zoeken om de weekendscholen te starten. Wij zijn benieuwd of de wethouder hier al direct in mee wil gaan.

Goede zorg die tevens dichtbij en toegankelijk is voor iedereen draagt veel bij aan het welzijn van iedereen. Niemand mag toegang tot zorg als drempel ervaren. De hoge zorgkosten voor chronisch zieken is voor ons zorgpunt. Dit is niet acceptabel en vraagt dus om passend beleid. Met name chronisch zieken met een laag inkomen hebben het moeilijk, niet alleen met het hebben van de chronische ziekte of aandoening, maar ook met de vaak bijkomende hoge kosten van het eigen risico. Wij pleiten hierom voor een gedifferentieerde bijdrage, een passende bijdrage. Wethouder, ziet u nog kansen om met een beter passend beleid te komen voor deze doelgroep?

Niet-vastgesteld verslag van de vergadering van de

RIJSWIJKSE GEMEENTERAAD

Gehouden op dinsdag 6 november 2018 om
20.00 uur

Naast welzijn kijken we vervolgens naar werk. Een passende baan met toekomstperspectief draagt bij aan het welzijn van mensen. Het is ook onze overtuiging dat werken en vrijwillige inzet bijdraagt om actief deel te nemen aan de maatschappij. Iedereen moet de mogelijkheid krijgen om zich te ontwikkelen op basis van eigen talenten, motivatie en vaardigheden: werkzoekenden die geregistreerd zijn maar ook de niet-uitkeringsgerechtigden.

Daarom pleiten wij voor een passende ondersteuning om deelname aan de arbeidsmarkt en de Rijswijkse samenleving te vergroten. "Iedereen aan het werk" stelt het college. Maar wat bedoelt het college hiermee? Is dat iedereen plaatsen in een baan of betekent dit begeleiding naar een passende baan? De Rijswijkse PvdA ziet liever het laatste. Gaat het college hierin mee met een passend beleid? Of geeft het college de voorkeur aan ander passend beleid?

Met een passend inkomen kun je een huis huren of kopen en daarom is wonen het volgende waar de Rijswijkse PvdA aandacht voor vraagt. De PvdA zet zich in voor goede betaalbare woningen, voor huisvesting van jongeren, ouderen en voor betaalbare woningen voor iedereen. We vragen nogmaals aandacht voor de gap in de woningbouw en voor beschermd wonen. De kranten geven aan dat er veel behoefte is aan betaalbare huisvesting. Dit geeft aan hoe groot de spanning op de huizenmarkt is, zeker voor de lagere inkomens. Hoe weet een 18-jarige dat hij binnen afzienbare tijd het huis uit kan en zelfstandig kan wonen? Hoe lang moet mijn buurvrouw van 80 wachten op een beter passende woning? En is dit voor iedereen haalbaar? Er staat een steeds groter druk op betaalbare woningen. De wethouder heeft meermaals aan gegeven te gaan bouwen naar de markt. Een mooi streven, maar wij vonden geen passend beleid hierop. Komt de wethouder met een passend beleid waarin de woonontwikkeling vertaald is? Hoe kunnen wij als raad, maar zeker ook de inwoners van Rijswijk, volgen hoe dat woonbeleid voor de woningzoekende uitpakt? Is er bijvoorbeeld een goede woonmonitor waarin we dat kunnen zien?

Zoals al aangegeven, gaat ook duurzaamheid een grotere rol spelen in het toekomstbestendig maken van onze bestaanszekerheid. Goed wonen, werken en welzijn gaan niet samen met lucht- en geluidsvervuiling. Denk maar aan onze bijdrage in de discussie over de Beatrixlaan. Wonen en werken in een vervuilde omgeving kan gewoon niet. Dit vraagt op passend beleid. De energietransitie van woningen moet ook goed worden opgepakt. De kosten hiervan kunnen niet op de schouders van de minst draagkrachtigen komen te liggen. Heeft het college naast mooie plannen ook een passend beleid hierop?

Niet-vastgesteld verslag van de vergadering van de

RIJSWIJKSE GEMEENTERAAD

Gehouden op dinsdag 6 november 2018 om
20.00 uur

Wij vragen om bestaanszekerheid voor wonen, werken welzijn. Dit vraagt om helder en passend beleid. Wij horen graag via uw beantwoording hoe u dit gaat invullen. En van ons kunt u verwachten dat we voorstellen vanuit het college en de raad tegen onze sociaaldemocratische waarden afwegen. Daarnaast kunt u van ons in de komende tijd eigen initiatieven verwachten op de besproken gebieden. Zo maken we een Rijswijk niet alleen samen, maar ook passend voor iedereen. Tot zover onze inbreng in de eerste termijn.

De heer Weterings (Rijswijks Belang) spreekt de volgende tekst uit:
Voorzitter. Een jaar geleden mocht Rijswijks Belang de spits afbijten, maar dan als inspreker. De voorzitter was vrij geïrriteerd, aangezien de vorige inspreker een persoonlijke aanval had ingezet op burgemeester Bezuijen: "Meneer Weterings, u bent ruim over uw spreektijd heen! Ik verzoek u nu af te ronden." Na een aantal zaken te hebben kunnen benoemen, zoals de zorgen over kinderboerderij Het Akkertje, zijn die nu, ook al is het een jaar later, eindelijk opgepakt door wethouder Jorke van der Pol, waarvoor dank. We hebben nog wel een vraag over een invalidenparkeerplek. Kunnen opa's en oma's die mindervalide of invalide zijn met hun kleinkind al naar kinderboerderij Het Akkertje en daar voor de deur parkeren?
Ook een jaar geleden benoemd: de herinrichting van het Bogaardplein, evenals de transformaties van de Plaspoelpolder en het Wilhelminapark. Al eerder, eind mei 2017, heeft Rijswijks Belang aangegeven dat we het met alleen een transformatie/ herinrichting van het Bogaardplein niet gaan redden. De leegstand moet worden aangepakt en dat gaat niet met het investeren van miljoenen aan uitstraling. De afgelopen jaren zijn er miljoenen geïnvesteerd in De Bogaard: nieuwe bankjes, planten en plantenbakken, verlichting, terrassen. En in nieuwe grote kolossale afvalbakken van ruim 1 meter 40 hoog, niet te bereiken voor kinderen die wij met de opvoeding leren om afval in de afvalbak te gooien. Om maar niet te spreken over mindervalide en invalide mensen in een rolstoel of scootmobiel. Die kunnen er gewoonweg niet bij. Maar dat even terzijde.
Weet u wie de lachende derden zijn in De Bogaard? De vastgoedeigenaren! Die zijn suikeroom gemeente Rijswijk zeer dankbaar, vangen zelf groots belastingvoordeel bij leegstand en durven bij een ondernemer 600 euro per m2 huur te vragen. Enig idee hoeveel chocolaatjes en/of broodjes je moet verkopen om alleen al je huur te kunnen betalen in De Bogaard?
De leegloop gaat hard. Ik hoef waarschijnlijk niet te vertellen dat er weer een aantal ondernemers De Bogaard gaan verlaten dit jaar. Tijd dat u de vastgoedeigenaren gaat aanpakken. Laat toch niet zo met u spelen.

Niet-vastgesteld verslag van de vergadering van de

RIJSWIJKSE GEMEENTERAAD

Gehouden op dinsdag 6 november 2018 om
20.00 uur

Maar laten we na al de ingestoken miljoenen, er maar nog eens twee ton tegen aangooien voor een kunstwerk, op het Bogaardplein. Op diverse onafhankelijke mediasites hebben wij kunnen peilen of er draagvlak is voor dit plan. Ik zal u vertellen: geen één positief bericht over de aankomende investering in een kunstwerk. Dat geeft toch maar weer eens aan hoe groot de afstand is tussen het "volk" en de roze wolk waar sommige mensen hier in dit gebouw op leven. Voor kunst kan je ook naar het museum, die ook pas door dezelfde suikeroom een financiële injectie heeft gekregen van ruim 750.000 euro. RijswijksBelang dient daarom ook een amendement in. Over buslijn 23 in de Muziekbuurt: ik sta hier echt met het schaamrood op mijn kaken. Op 9 december vervallen de haltes in de Muziekbuurt. Echt schaamteloos. Ik heb me nog nooit zo diep geschaamd als vandaag tegenover al die mensen die waren gekomen. We stonden er met z'n allen bij en keken ernaar. We hebben er niks aan kunnen doen. Het lijkt wel of de echte grote problemen in de samenleving niet naar boven kunnen komen en achter gesloten deuren blijven. Hoe is het mogelijk dat wij dit hebben laten gebeuren? Slechte informatie, nooit met een voorstel naar de raad gekomen om de buslijn te behouden. Uit de wandelgangen moesten wij vernemen dat het "geld" zou kosten om haltes te behouden, maar goed, "daar beginnen we niet aan". We praten schijnbaar liever over een investering van twee ton voor een kunstwerk. Stel je toch eens voor, betalen voor een dienstverlening waar onze ouderen, mindervalide en invalide mensen mee geholpen zijn. Met een kluitje werden we het riet in gestuurd. Voor de buitenwereld werd er berouw getoond, maar als deelnemer van de bestuurscommissie Vervoersautoriteit van de MRDH heeft u toch op samen met 23 andere gemeentes op woensdag 11 juli 2018 ingestemd met de invoering van de Vervoerplannen MRDH 2019? U heeft toch getekend onder aan het kruisje voor dit plan om de haltes te schrappen? We hebben nog een kleine maand te gaan. Word alstublieft wakker, ga alles op alles zetten om dit "besluit" een halt toe te roepen. Onze fractie zal in tweede termijn nog een motie overwegen om u daarin te laten bewegen. Een miljoen voor groen is begroot. Afgelopen week is er groots uitgepakt in Groot Rijswijk met de plannen voor groen. Het lijkt wel een scheldwoord! Een scheldwoord dat op de een of andere manier gefilterd wordt in alle stukken en presentaties: onderhoud! Het onderhoud van het groen. Het is nergens terug te lezen in de stukken. We worden er moedeloos van. Nergens is er over onderhoud iets terug te lezen in de stukken of in de kranten. In de praktijk zijn het afgelopen jaar 800 klachten binnengekomen. Dat betekent in onze ogen dat het groenonderhoud beneden peil is. Zonder aanpassingen in het huidige bestek houden wij ons hart vast. Ook de uitvoerders die wij gesproken hebben, geven aan dat het huidige bestek niet meer van deze tijd is.

Niet-vastgesteld verslag van de vergadering van de

RIJSWIJKSE GEMEENTERAAD

Gehouden op dinsdag 6 november 2018 om
20.00 uur

Wij hebben vorig jaar bij het inspreken als burger ook al aangegeven dat we ons zorgen maken over het onderhoud en onderzoek naar bomen, want bij een vlaagje wind braken er toen al grote takken af. Een jaar later roep ik u weer op om meer onderzoek en onderhoud te plegen aan bomen. Zieke oude bomen vervangen voor jonge bomen. Eén keer per jaar of één keer in de vier jaar controle op bomen is gewoon te weinig! Op 23 oktober jongstleden viel er nog een grote tak bovenop het speelhuisje van een speeltuin aan de Lijsterbeslaan. We mogen blij zijn dat daar geen kinderen gewond zijn geraakt. Rijswijk TV heeft daar nog live een videoverslag van gemaakt. Graag uw reactie hierop.

Inhakend op Rijswijk TV. Afgelopen zomer heeft Rijswijks Belang kennis genomen van de toekomstplannen van Rijswijk TV, het online nieuwsplatform van de lokale omroep. Ze hebben aangegeven samen met de gemeente een toekomstplan te hebben opgesteld. Wij hebben dat helaas niet kunnen terugvinden in de begroting. Bij navraag bij de omroep bleek dat de plannen bij de gemeente lagen en dat het proces loopt. Kunt u ons daar over informeren?

In de raadsvergadering van 16 oktober hadden wij vragen gesteld over de blauwe zones. Ik zag u kijken naar de mensen achterin; het zou geregeld worden. Tot op heden bestaan de blauwe zones nog steeds, maar wat je ook intoetst, er wordt aangegeven dat er geen blauwe zones meer bestaan. U hebt gezegd dat die wel bestaan. Ik wil u erop attenderen dat wij 40.000 euro betalen voor het upgraden en bijhouden van de websites. Voor dat bedrag had het naar mijn idee allang aangepast kunnen zijn.

Ik ga richting afronden. Het laatste is dat de politie echt om hulp schreeuwt. Mensen die aangifte komen doen, worden helaas niet geholpen. Laatst is een oudere man weggestuurd met de woorden: sorry meneer, we hebben hier echt geen capaciteit voor, komt u morgen maar terug. Dat doet de politie zelf ook pijn. Ik zie het echt als een schreeuw om hulp. Het geeft aan dat er een behoorlijk hoge druk ligt bij de politie. Vandaag kwamen ze met het plan naar buiten om zwarte piet in de ban te doen. Dan is er echt wat mis met de politie. Dan is de werkdruk echt te hoog en dan zijn ze echt overspannen. Er moet dan echt gekeken worden of die mensen zo snel mogelijk geholpen kunnen worden.

Dit was mijn betoog in eerste termijn. Dank u wel.

Niet-vastgesteld verslag van de vergadering van de

RIJSWIJKSE GEMEENTERAAD

Gehouden op dinsdag 6 november 2018 om 20.00 uur

Mevrouw De Man (Onafhankelijk Rijswijk) spreekt de volgende tekst uit: Voorzitter. Vandaag bespreken we de begroting 2019 en de meerjarenbegroting. Een begroting die uit zou komen op een voordeel van 6.000 euro, maar inmiddels weten we dat we dit saldo als sprookje mogen beschouwen. Sinds de start van deze raadsperiode is er in werkelijkheid sprake van een aaneenschakeling van aanvullende kredieten, begrotingsgaten en kostenoverschrijdingen. Genoeg voorbeelden hiervan zijn eerder weken dan maanden oud. De 600.000 euro duurder uitvallende vernieuwing van de Generaal Spoorlaan. Het tekort op het BUIG-budget van ruim 2.4 miljoen euro. De 200.000 euro extra voor een kunstwerk voor In de Bogaard. De extra 4.6 miljoen euro die extra nodig is voor realisatie van het Sportcomplex aan de Burgemeester Elsenlaan. Als "toetje" doet het Rijk nog een aardige duit in het zakje middels de Septembercirculaire met een nadeel van bijna 1.2 miljoen euro.

Onafhankelijk Rijswijk maakt zich hierover grote zorgen. Meerdere tekorten zijn in korte tijd achter elkaar aan onze raad gepresenteerd, voor een groot deel veroorzaakt doordat voorstellen aan onze raad onvoldoende uitgewerkt waren door het college. Is uw college wel in staat om de juiste vragen te stellen aan het ambtelijk apparaat? Of is uw college niet in control over de vierde macht? Als de extra middelen die u in het afgelopen anderhalf jaar van de raad heeft gevraagd graadmeter zijn voor uw prestaties op het gebied van financiële beheersing, mogen we wel spreken van een uitermate teleurstellende. Kijkend naar de grote dossiers die er nog aankomen, en het feit dat een deel daarvan in de voorliggende begroting tot onze stomme verbazing is afgedaan als PM, vindt Onafhankelijk Rijswijk het noodzakelijk om een motie in te dienen. De motie beoogt afspraken te maken over een tolerantiegrens op projecten. We komen daar in tweede termijn nog op terug.

Niet-vastgesteld verslag van de vergadering van de

RIJSWIJKSE GEMEENTERAAD

Gehouden op dinsdag 6 november 2018 om
20.00 uur

Voorzitter. Ik noemde een aantal grote dossiers die er nog aankomen. Dat zijn in elk geval het Huis van de Stad en de ondertunneling van de Prinses Beatrixlaan, in samenhang met de ontwikkeling van winkelcentrum In de Bogaard. Enorme projecten die het aanzicht van Rijswijk zullen veranderen, elk op hun eigen manier. Onafhankelijk Rijswijk ziet deze projecten in samenhang. De realisatie van het Huis van de Stad en de verhuizing van het gehele ambtelijk apparaat naar elders, hebben een negatieve invloed op In de Bogaard en het aantrekken van bezoekers voor Rijswijks grootste winkelcentrum. Het verbouwen van In de Bogaard en het toevoegen van honderden, zo niet duizenden woningen heeft directe invloed op het aantal auto's op de nu al overvolle Beatrixlaan, die met uw "maaiveldoplossing" alleen nog maar drukker zal worden. Laat het recente verleden een les zijn. Dan vragen wij ons af: heeft uw college deze projecten wel voldoende doordacht, bekeken en besproken? Zijn alle opties overwogen en is er daadwerkelijk gekozen voor de beste optie op basis van de juiste argumenten? Maakt u niet dezelfde fouten als in het verleden, zoals de verlaging van de huur in dit stadhuis die het vorige college misliep door niet met de eigenaar in gesprek te willen gaan.

Onbegrijpelijk ook, dat de gemeentelijke dienstverlening wordt weggehaald uit een gebied dat zich ontwikkelt tot de nieuwe kern van Rijswijk, waar RijswijkBuiten wordt bijgebouwd en waar duizenden nieuwe woningen zijn voorzien, en vervolgens wordt verplaatst naar een locatie die vele malen slechter ontsloten is voor het merendeel van de Rijswijkers. Wie de stijging van bouwkosten in de afgelopen jaren heeft gevolgd, zal niet verbaasd zijn dat de kosten voor het Huis van de Stad de pan uit zullen rijzen. Telt u gerust 20 tot 30% op bij de eerdere voorspellingen, want zo is de markt op dit moment.

En dan de Beatrixlaan. In een vluchtige presentatie werd onlangs uw plan voor de Beatrixlaan bij onze raad neergelegd, in samenhang met het plan voor In de Bogaard. Het college wil een oplossing op maaiveld. Een oplossing die naar uw eigen zeggen niet optimaal is, maar wel mee kan tot 2030. "Wie dan leeft wie dan zorgt", straalt uit uw oplossing. Dat is een onverantwoorde stijl van besturen waar Onafhankelijk Rijswijk niet aan meedoet. Toenmalig wethouder Jense presenteerde in 2011 voor het eerst een plan aan deze raad voor een goede tunnel. Een tunnel die ook woningbouw in en om het Bogaardgebied beter mogelijk maakt. Volgens velen in de raad toen en nu, de meest wenselijke oplossing. Welke lobbyactiviteiten hebben de verantwoordelijke wethouders na Jense ondernomen bij Rijk, provincie, MRDH en bedrijfsleven om deze tunnel te realiseren? De gepresenteerde "non-oplossing" op maaiveld lijkt slechts een halve poging om uw beperkte inspanningen om tot een echte oplossing te komen te verbergen.

Niet-vastgesteld verslag van de vergadering van de

RIJSWIJKSE GEMEENTERAAD

Gehouden op dinsdag 6 november 2018 om 20.00 uur

Dat gezegd hebbende, wil ik het nu hebben over een onderwerp dat heel Rijswijk al tijden bezig houdt: parkeren. Tijdens de verkiezingen is door meerdere partijen geroepen dat het parkeren geen melkkoe moet zijn en dat opbrengsten van het gefiscaliseerde parkeren enkel de kosten moeten dekken. Het beleid dat er nu is, is voor velen onbegrijpelijk en duur. Nog altijd zijn er dertien verschillende regelingen, allerlei verschillende tarieven, vergunningen waarmee je hier wel, maar daar niet mag parkeren en plekken waar nog geen vergunning is ingevoerd met alle gevolgen van dien. Onafhankelijk Rijswijk vindt het tijd dat we dit aanpassen. Wij dienen daartoe - wederom - een motie in. Een motie waarvan we weten dat er bij andere partijen draagvlak bestaat en die een oplossingsrichting beschrijft die ook al in ons verkiezingsprogramma is opgenomen. Onafhankelijk Rijswijk pleit voor één vergunning voor heel Rijswijk, met uitzondering van de winkelgebieden. De eerste vergunning per huishouden is gratis, de daaropvolgende vergunningen zijn aan te schaffen voor het huidige vergunningstarief van €45. Daarnaast in alle winkelgebieden het eerste uur gratis parkeren en overall één en hetzelfde tarief hanteren, uitbestede parkeergarages uitgezonderd. Zo zijn de inkomsten kostendekkend en hoeft de Rijswijkse autobezitter zich geen melkkoe te voelen. Tegelijkertijd laat onze gemeente daarmee zien dat we dit soort dingen regelen in dienst van de Rijswijkers en dat we wel degelijk naar hen luisteren. Dank u wel.

DE VERGADERING WORDT GESCHORST VAN 22.00 UUR TOT 22.30 UUR.

De voorzitter hervat de vergadering en geeft het woord aan wethouder Van der Pol voor zijn reactie op de inbreng van de raad in eerste termijn.

Wethouder Van der Pol dankt de leden van de raad voor hun inbreng in eerste termijn. Het college heeft met enthousiasme gewerkt aan zijn eerste begroting. Daarmee is een ambitieus programma neergelegd. Er zijn afgewogen keuzes gemaakt tussen het op orde brengen van de basis en nieuw beleid. Het college investeert in het verbeteren van de gemeentelijke dienstverlening, de energietransitie, meer handhavers op straat en de ontwikkeling van winkelcentrum In de Bogaard en de Plaspoelpolder. Het Rembrandt-kwartier krijgt een kindcampus en het college geeft uitvoering aan het lokaal sociaal akkoord om samen met werkgevers Rijswijkers aan het werk te helpen.

Tegenover die ambities staan ook financiële uitdagingen, zoals de grondexploitatie van RijswijkBuiten die onder druk staat en de uitkeringen van de landelijke overheid voor de uitvoering van de Participatiewet en voor het sociaal domein. Die zaken spelen op de achtergrond een belangrijke rol.

Niet-vastgesteld verslag van de vergadering van de

RIJSWIJKSE GEMEENTERAAD

Gehouden op dinsdag 6 november 2018 om
20.00 uur

Het college maakt zich in de komende jaren hard voor een begroting die sluitend is en robuust blijft. Het gaat weliswaar goed met Rijswijk, maar er moet wel aandacht zijn voor potentiële risico's. Ook moet het mogelijk zijn om adequaat te reageren op ontwikkelingen. Daar past gedegen risicomanagement bij.

De financiële tegenvaller die bekend werd gemaakt in de Septembercirculaire is niet verwerkt in de begroting. Die zal bij de eerste halfjaarrapportage van 2019 worden opgevangen. Het college neemt wel het signaal van de VVD ter harte om in 2018 zoveel mogelijk rekening te houden met die tegenvaller. Door de ambtelijke organisatie wordt gekeken, welke prioriteringen kunnen worden gemaakt om het tekort zo klein mogelijk te houden. In dat verband wordt ook vastgehouden aan verhoging van de ozb met de inflatiecorrectie.

In relatie tot de schuldenpositie van Rijswijk, de schuldenlast ten opzichte van de eigen middelen, merkt de wethouder op dat de schuldenquote in Rijswijk tijdelijk hoger is geweest dan gemiddeld vanwege de grondexploitatie RijswijkBuiten. Door de stagnatie in RijswijkBuiten en de forse investeringen blijft de daling van de quote enigszins achter. In de komende jaren daalt die evenwel van 120% in 2019 naar 53% in 2020. In die zin is de prognose goed.

De wethouder reageert terughoudend op het voorstel van het CDA over het inzetten van de Eneco-gelden voor de Beatrixlaan. Ten eerste is het geld überhaupt nog niet binnen en ten tweede zal er een oplossing gevonden moeten worden voor het financiële gat dat ontstaat doordat er geen dividend meer wordt uitbetaald over de Eneco-aandelen. Dat tekort bedraagt ongeveer 900.000 euro. Rijswijk heeft een behoorlijke financieringsbehoefte. In theorie zouden de Enecogelden kunnen worden ingezet voor het voorzien in die financieringsbehoefte. Anticiperend op de verkoop van de aandelen is een kortlopende lening afgesloten. Het is ook daarom een stap te ver om nu al voor de Enecogelden een bestemming aan te wijzen.

Er zal een evaluatie plaatsvinden van de armoedebestrijding. Er zal gevraagd worden naar de ervaringen van betrokkenen. Die evaluatie zal uiteindelijk naar de raad worden gestuurd.

In reactie op de vraag van Gemeentebelangen Rijswijk over participatie van bijstandsgerechtigden als verkapte tegenprestatie geeft de wethouder aan dat het geen semantische discussie mag worden. Het gaat erom dat Rijswijkers aan het werk gaan en dat Rijswijkers gewoon meedoen in de samenleving. Iedereen heeft daar een eigen benadering voor.

Hetzelfde punt geldt voor de vraag van de Partij van de Arbeid over passende arbeid of mensen dwingen tot arbeid. In een van de laatste Forumbijeenkomsten is uitgebreid gesproken over het feit dat iedereen op een eigen manier benaderd wordt.

Niet-vastgesteld verslag van de vergadering van de

RIJSWIJKSE GEMEENTERAAD

Gehouden op dinsdag 6 november 2018 om 20.00 uur

De wethouder geeft aan, in antwoord op de vraag van Gemeentebelangen Rijswijk, dat er vanaf 2016 tien onderzoeken zijn gedaan naar het bestaan van buitenlandse vermogens van bijstandsgerechtigden. Als er aanleiding toe is, wordt daar actie op ondernomen.

In relatie tot de zorgkosten voor chronisch zieken met een laag inkomen merkt de wethouder op dat er momenteel al een regeling is. Chronisch zieken kunnen jaarlijks 100 euro declareren als ze aan de criteria voldoen. Daar is dus al beleid voor opgesteld.

De voorzitter dankt wethouder Van der Pol voor zijn reactie en geeft het woord aan wethouder Borsboom.

Wethouder Borsboom gaat allereerst in op de opmerkingen van Beter voor Rijswijk over de luchtkwaliteits- en geluidsplannen. Het college heeft eerder op de dag de geluidsplannen vastgesteld. Over de luchtkwaliteitsplannen wordt een enquête gehouden onder de inwoners, zodat zij kunnen aangeven wat zij belangrijk vinden. De raad kan daar in een sessie in december over meepraten.

Het monitoren van de luchtkwaliteit is kostbaar; een meetapparaat kost ongeveer 25.000 euro. Daar komt bij dat momenteel op onder andere de Haagweg al NSL-monitoring plaatsvindt. De uitkomsten daarvan zijn dagelijks te raadplegen. Op die manier is te zien of er overschrijdingen zijn op luchtkwaliteit.

De wethouder dankt de verschillende fracties in de raad voor de ruimte die zij gekregen heeft voor een inzet op het gebied van schone energie. Die inzet is vooralsnog gericht op de capaciteit en op het binnenhalen van kennis, zodat er plannen opgesteld kunnen gaan worden. De raad wordt meegenomen in elke actie die daaruit voortkomt. In dat kader wordt ook de energievisie van het college voorgelegd aan de raad. Daarin worden keuzes gemaakt over de energievormen waarop het college wil inzetten. Ook wordt daarin duidelijk wat er nodig is om überhaupt energieneutraal te worden. In februari wordt dat aan de raad voorgelegd. Op het verzoek van Wij. om die plannen eerst te mogen zien, reageert de wethouder positief. Sowieso is het belangrijk om daarover in overleg te gaan met bewoners. Het moet voor hen immers betaalbaar en haalbaar blijven. Dat zou het uitgangspunt moeten zijn van elke visie.

In het kader van stadsontwikkeling zijn in de regio veel afspraken gemaakt over woningaantallen. 90% van de ruimte in Rijswijk is al bebouwd, dus enerzijds staat Rijswijk voor een forse transitieopgave. Daarnaast liggen er flinke ambities, ook in het waarborgen van een leefbare en "woonbare" stad. Al die aspecten worden meegenomen in de stadsontwikkeling.

Niet-vastgesteld verslag van de vergadering van de

RIJSWIJKSE GEMEENTERAAD

Gehouden op dinsdag 6 november 2018 om 20.00 uur

De wethouder is het eens met het CDA dat het dossier van het park De Voorde al behoorlijk lang loopt. Er is een definitief rapport overeengekomen tussen BOEi en de gemeente Rijswijk. Dat komt in november of december aan de orde in het college, waarna een en ander wordt neergelegd in de raadsinformatiebrief. Dat is ook aan de hand van een motie toegezegd aan de raad.

Er wordt ook hard gewerkt op het dossier van de tramremise. De eerste sessie met de omwonenden heeft plaatsgevonden in 2015, waarna het lang stil is gebleven aan de kant van de HTM. Pas in 2018 is er weer contact geweest tussen HTM, gemeente en omwonenden. De raad wordt hierover spoedig nader geïnformeerd.

De wethouder geeft aan dat voor het groenbeheer nog plannen worden gemaakt waar zowel raad als inwoners bij betrokken worden. Dat gebeurt per wijk, zodat heel inzichtelijk wordt welke keuzes er gemaakt kunnen worden en hoeveel die kosten. Daar heeft het tot nu toe aan ontbroken.

De inwoners van Hofrust hebben goed meegedaan aan de participatietrajecten. De wethouder dankt de VVD voor de complimenten op dit punt. Die bewoners hebben bovendien nog eens veel budgetten opgehaald.

De voorzitter dankt wethouder Borsboom voor haar reactie en geeft het woord aan wethouder Lugthart.

Wethouder Lugthart gaat allereerst in op de dienstverlening en de gemeentelijke organisatie. Er moeten in de komende maanden slagen gemaakt worden in de communicatie, op het gebied van het meldpunt, zaakgericht werken en digitale dienstverlening. De raad wordt op de hoogte gehouden met een voortgangsrapportage, zodat duidelijk is wat er gebeurt op de verschillende deelprojecten.

De wethouder is het eens met de fractie van D66 dat er in de regio gekeken moet worden naar wat er gezamenlijk gedaan kan worden. Het is een heel goed idee om in projecten als de energietransitie met een regionale flexpool van werknemers te werken.

Niet-vastgesteld verslag van de vergadering van de

RIJSWIJKSE GEMEENTERAAD

Gehouden op dinsdag 6 november 2018 om
20.00 uur

De CDA-fractie heeft zich duidelijk uitgesproken voor een regionale aanpak van de Beatrixlaan. De gemeente Rijswijk is al bijna twee jaar met zowel de MRDH als de gemeente Den Haag in overleg, ten einde een bestuursakkoord te sluiten. De MRDH en de gemeente Den Haag zien op de zeer korte termijn, binnen vijftien jaar, geen noodzaak voor een langetunnelvariant. Vrijwel de gehele raad van Rijswijk heeft zich in het Forum uitgesproken voor een langetunnelvariant op de lange termijn, waarbij op zeer korte termijn een lobby moet worden opgezet richting het Rijk en de MRDH voor een tunnel. Om de middelen die nu beschikbaar zijn zeker te stellen, moet er echter op de zeer korte termijn actie worden ondernomen. Uit een onderzoek naar het voor alle partijen meest wenselijke alternatief kwam de optie van een uitvoering op het maaiveldniveau. Het college van Rijswijk gaat daarmee akkoord, omdat anders het risico bestaat dat de twee keer 30 miljoen die bestemd zijn voor dit project, niet worden uitgekeerd. Als voor het einde van 2018 geen overeenkomst wordt gesloten met de gemeente Den Haag en de MRDH,

vloeit het geld volledig terug naar het Rijk en de MRDH. De wethouder vraagt de raad dan ook nadrukkelijk om het mandaat om een bestuursakkoord met de MRDH en de gemeente Den Haag te sluiten. Daarna kan met elkaar een lobby worden gestart voor een langetunnelvariant op lange termijn.

Over het parkeren is in het hoofdlijnenakkoord afgesproken dat er wordt gekeken naar mogelijke verbeteringen zonder het beleid geheel te herzien. Eventuele beslissingen over aanpassingen neemt het college niet zelfstandig maar in overleg met de raad. Daarbij is het van het allergrootste belang om ook inwoners erbij te betrekken.

Het punt van de invalidenparkeerplaats bij kinderboerderij Het Akkertje, waar de fractie van Rijswijks Belang aan herinnerde, is opgepakt. De gemeente heeft daarover contact gehad met Het Akkertje. Die was zich niet bewust van de behoefte aan een invalidenparkeerplaats. Het Akkertje heeft wel moeite met de wijze waarop er in de omgeving van de kinderboerderij geparkeerd wordt en neemt stappen om dat te verbeteren.

Naar de vestiging van een Biesieklette op het Eisenhowerplein wordt onderzoek gedaan. Zodra daarover meer bekend is, wordt de raad daarover ingelicht.

De wethouder benadrukt dat hij zich voluit heeft ingezet voor een goed vervoersplan. Daarin stond aanvankelijk een aantal zeer nadelige punten, zoals het verplaatsen van het eindpunt van bus 18, het niet meer over de Generaal Spoorlaan rijden en het niet aandoen van de Muziekbuilt door bus 23. Een aantal van die voornemens heeft de wethouder kunnen voorkomen, maar helaas niet het plan om de route door de Muziekbuilt te schrappen. Dat is heel jammer. De wethouder is daarom bereid om te bekijken wat er nog mogelijk is, als de beoogde tijdwinst van drie minuten niet wordt gehaald. Zoals het er nu voorstaat, zal de bus echter vanaf 10 december niet meer door de Muziekbuilt rijden.

Niet-vastgesteld verslag van de vergadering van de

RIJSWIJKSE GEMEENTERAAD

Gehouden op dinsdag 6 november 2018 om 20.00 uur

De voorzitter dankt wethouder Lugthart voor zijn reactie en geeft het woord aan wethouder Van de Laar.

Wethouder Van de Laar gaat in op de vragen die zijn gesteld over de openbare verlichting. Hij erkent dat er veel storingen zijn geweest aan het lichtnet in Rijswijk. Dat zal de komende tijd ook zo blijven. Er is tientallen jaren geen onderhoud gepleegd aan het lichtnetwerk en het kabelnetwerk in Rijswijk is nu gewoonweg op. Door het vorige college is daarom een sterk beheerplan gemaakt, waarbij er gestart is met het vervangen van de verdeelkasten in de elektriciteitsstations van Stedin. Ook worden er kabels vervangen bij storingen en bij de herinrichting van straten. Verder is inmiddels begonnen met fase twee van het beheerplan dat het vorige college heeft opgesteld: de structurele vernieuwing en het structureel onderhoud van de bekabeling. Volgens het beheerplan was daarvoor al geld ingeboekt door het vorige

college. In de begroting voor 2019 wordt voorgesteld om dat stevig te intensiveren, zodat er aan het einde van de collegeperiode een stuk minder storingen optreden. Het is in elk geval onhaalbaar om tientallen jaren achterstallig onderhoud in één jaar op te lossen. Daarvoor zou de hele stad open moeten worden gelegd, met alle overlast van dien.

Op het punt van afval vinden er niet alleen meer bijplaatsingen plaats, maar ook meer stortingen van grofvuil. Het college wil dergelijke ergernissen aanpakken en in dat kader heeft de wethouder op heel korte termijn een overleg met Avalex. Doel is om nieuwe afspraken te maken aan de hand van een producten- en dienstencatalogus. Er wordt dan geen jaarlijks bedrag voor diensten overgemaakt, maar per product en dienst afgerekend. Op die manier kunnen de zes samenwerkende gemeenten maatwerk inkopen bij Avalex. Voor Rijswijk is een belangrijk punt dat de termijn waarop grofvuil wordt opgehaald opvallend lang is. Bovenaan de lijst van te bespreken punten staat dan ook een verkorting van die termijn.

Er wordt een nieuwe economische strategie opgesteld, gericht op het creëren van werkgelegenheid, het aanjagen van de economie en aansluiting bij de regio. Daarvoor is geld gereserveerd. De nieuwe strategie geeft antwoord op wat verschillende actoren in Rijswijk willen. Wat vinden winkeliers prettige winkelgebieden? Hoe kunnen ondernemers groeien in Rijswijk? Waar vinden scale-ups ruimte? Waar kunnen inwoners van Rijswijk werken en in wat voor soort omgeving willen medewerkers verblijven? Dat is belangrijk voor bedrijven die zich vestigen in Rijswijk. Die economische strategie krijgt vorm vanuit het perspectief van die actoren en daarom worden zij vanaf het begin daarbij betrokken.

Niet-vastgesteld verslag van de vergadering van de

RIJSWIJKSE GEMEENTERAAD

Gehouden op dinsdag 6 november 2018 om
20.00 uur

Rijswijk heeft de wettelijke verplichting om statushouders binnen drie maanden te plaatsen. Zij worden anders door de provincie ergens geplaatst, waarbij de kosten worden verhaald op de gemeente Rijswijk. Statushouders krijgen echter geen voorrang in de zin dat zij keuzes kunnen maken in de beschikbare woonvoorraad. Zij krijgen een woning toegewezen en dienen die te accepteren. De gemeente heeft daarmee een sturingselement in de hand, zodat statushouders op een bepaalde plek kunnen worden gevestigd. Ook blijven op die manier de meest gewilde woningen, de eengezinswoningen, beschikbaar op de reguliere woningmarkt.

De woonprognoses behelst altijd een aantal jaren en worden doorgegeven aan de provincie. Die worden ook in regionaal overleg afgestemd. De wethouder zegt toe die woonprognoses te delen met de raad. Het gaat daarbij om woningen, niet om doelgroepen. Voor de ontwikkelgebieden in Rijswijk worden eerst volumes bepaald voordat er over wordt gegaan op programmering.

Op het punt van onderwijs staat in de begroting een voorstel voor het maken van een integraal huisvestingsplan. Dat moet de verwachte stijgende leerlingenaantallen opvangen.

De wethouder dankt de indiener voor de motie over de weekendschool. Dat is een heel mooi initiatief. De wethouder zou op dit punt graag een koppeling maken met de zomerschool. Daarbij is ook de vraag aan de orde: voor welke doelgroep wordt er achterstandsonderwijs georganiseerd? In dat verband is het goed om een haalbaarheidsonderzoek te doen naar dit type onderwijs en de financiering daarvan.

Het is bij uitstek een goed moment om winkelcentrum In de Bogaard te verbeteren. Zowel ondernemers als bezoekers hebben daar behoefte aan. Het ontwikkelpotentieel moet gebruikt worden voor woningbouw. Dit kan als hefboom fungeren voor de herstructurering van het gebied: het weghalen van leegstaande winkelruimtes, het toevoegen van pleintjes en het maken van ruimte voor voorzieningen. De wethouder zet in op het stimuleren van vastgoedeigenaren om investeringen te doen. Dat vergt veel meer geld dan wat de gemeente investeert in het Bogaardplein.

De vastgoedeigenaren lijken momenteel bereid te zijn om daar substantieel aan bij te dragen. Concreet gaat het dan om bovengrondse infrastructurele wijzigingen voor voetgangers, fietsers, auto's en bewoners. Een en ander is na uitgebreide interactie tussen bewoners, ondernemers, belanghebbenden en ontwerpers overeen gekomen. Daarmee ontstaat een mooiere omgeving voor het winkelcentrum, maar ook een grote impuls voor de kwaliteit van de leefomgeving. Er komt immers ruimte voor recreatie, sport, natuur en cultuur. De voorgestelde ophoging van het krediet voor het Bogaardplein is niet gekoppeld aan een van deze onderdelen. Het betreft een ophoging om de arbeidskosten op te vangen in het ontwikkelgebied. Het plan ligt vanaf 11 oktober tot 22 november bij de Publieksbalie ter inzage.

Niet-vastgesteld verslag van de vergadering van de

RIJSWIJKSE GEMEENTERAAD

Gehouden op dinsdag 6 november 2018 om 20.00 uur

De voorzitter dankt wethouder Van de Laar voor zijn reactie en neemt het woord om in te gaan op de vragen die gesteld zijn over communicatie en participatie. De fractie van Wij. betwijfelt of het bedrag dat in de begroting staat voldoende is om invulling te geven aan hetgeen op het punt van participatie wordt beoogd. De voorzitter benadrukt dat participatie niet alleen een zaak is van het college, maar zeker ook van de raad. In dat kader heeft hij veel vertrouwen in het traject dat gestart is met de werkgroep Bestuurlijke vernieuwing. Daarmee kan een start worden gemaakt met het geven van invulling aan burgerparticipatie. Maar ook in de verschillende projecten is extra geld gereserveerd voor participatie. Aan de hand van de aanbevelingen in het rapport van de Rekenkamer zal aan die participatie vervolgens handen en voeten moeten worden gegeven.

Door Rijswijks Belang en het CDA is gesproken over de capaciteit van de politie en de veiligheid. Op 20 november is een bijeenkomst ingepland om de raad te informeren over de stand van zaken omtrent de veiligheid in Rijswijk. Vooruitlopend daarop geeft de voorzitter aan dat de capaciteit van de politie een enorm zorgpunt is, niet alleen voor de gemeente Rijswijk maar voor alle gemeenten in Nederland. Er werken gewoon te weinig mensen bij de politie, waardoor de bezetting onder druk komt te staan en de mensen die er wel werken het zo druk hebben dat het ziekteverzuim stijgt. Daar moet een oplossing voor worden gevonden. Bij de oprichting van de nationale politie is het beheer van de politieorganisatie echter overgegaan naar de minister. Dat ligt niet meer bij de gemeenten. De voorzitter hoopt en verwacht evenwel dat de minister stappen gaat zetten om tot een oplossing te komen.

In de begroting is in elk geval geld gereserveerd voor investeringen in eigen handhavers. Daarmee is niet het probleem van de capaciteit van de politie opgelost, maar daarmee kunnen wel zaken die de gemeente aangaan op een goede manier worden geregeld. De invulling hiervan wordt binnenkort naar de raad gestuurd in de vorm van het handhavingsbeleid.

In reactie op de woorden van het CDA over de vrijwilligers in de buurtpreventieteams geeft de voorzitter aan dat hij het prachtig vindt om te zien hoe mensen zich op vrijwillige basis inzetten voor de veiligheid in de buurt. Dat is een groot compliment waard.

De voorzitter sluit af met de opmerking dat de website vóór donderdagavond 8 november zal zijn aangepast op het punt van de blauwe zones. Daarmee wordt tegemoetgekomen aan de opmerking van de fractie van Rijswijks Belang.

6. Schorsing tot 8 november 2018

De voorzitter constateert dat raad en college de eerste termijn hebben afgerond. Hij schorst de vergadering om 23.14 uur tot donderdag 8 november.

Niet-vastgesteld verslag van de
vergadering van de

RIJSWIJKSE GEMEENTERAAD

Gehouden op dinsdag 6 november 2018 om
20.00 uur